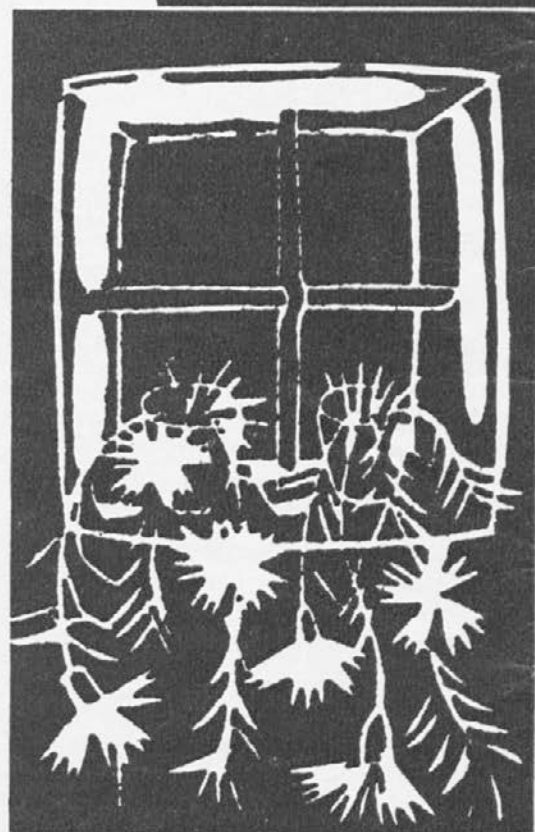




.....
LETO XXIV.
AVGUST
1975
.....

MISLI

(Thoughts)

INFORMATIVNI
MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJU

*
USTANOVLJEN LETA 1952

*
Izdajajo slovenski frančiškani

*
Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*
Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*
Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*
Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*
Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov je \$7.—.

NEKJE JE LUČ (Vinko Beličič) — cena \$3.00.
V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? (Vital Vider) — cena \$1.00.

KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr. Stefan Steiner) — cena \$1.50.

SKRIVNOST VERE — cena \$1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVO UTRDI ME —
cena \$1.50.

Poglejte tudi imena knjig v prejšnjih številkah!

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja) SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstralskemu prijatelju. Cena en dolar.

VSEBINA:

Tisk je še velesila — stran 209
Goriški motiv (pesem) — Ljubka Šorli — stran 210
N'TAL AJA — P. Hugo Delčnjak ob slovesu — stran 211
Kako bo jutri? (črtica) — Dragica Gelt — stran 212
Izpit za vse — stran 214
Še iz Indije nekaj — P. Stanko Poderžaj — stran 215
Slovenska pot v Avstraliji — Vladimir Menart — stran 217
P. Bazilij tipka . . . — stran 219
Na sneg smo šli . . . — Cvetka Sedmak — stran 221
Izpod Triglava — stran 222
V času obiskanja — stran 224
Adelaidski odmevi — P. Filip — stran 226
Kras (odlomek) — Narte Velikonja — stran 227
Večna vez (povest-nadaljevanje) — Karel Mauser — stran 228
Ob tridesetletnici († Narte Velikonja) — stran 228
Naše nabirke — stran 230
Izpod sydneyjskih stolpov — P. Valerijan — stran 231
Še en pater za Sydney — P. Valerijan — stran 233
Z vseh vetrov — stran 233
Koncert bomo imeli! — P. Stanko — stran 235
Kotiček naših malih — stran 236
Križem avstralske Slovenije — stran 237

NAROCI IN BERI!

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE
za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena \$1.—.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Dokumentarna poročila očitvecev zbral Tomaž Kovač. — Cena en dolar.

SVOBODA V RAZVALINAH — (Grčarice, Turjak, Kočevje) — Cena \$2.—.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Cena vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga dokumentov) — Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena vsake knjige \$2.—.

REVOLUCIJA POD KRIMOM. — Dogodke opisuje pokojni izanski župnik Janez Klemenčič, Ciril Mičlavac in dr. Filip Žakelj, Argentina. — Cena \$2.—.

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj 1941—1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem obdobju pobitih Slovencev ter vrnencev iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh virov trezno prebirati in presoati, četudi domovina te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo priliko spoznati dobo tudi z druge strani.



Tisk je še velesila

PRIZNATI MORAMO, da je moderni čas tisku prinesel huda tekmeča: radio in televizijo. Polenjeni človek dvajsetega stoletja raje sedi in posluša, še raje pa sedi in posluša in gleda, kot pa bi bral. Saj je z branjem v zvezi večji napor in "napenjanje možganov", tega pa se je pri vseh modernih olajševalnih sredstvih našega življenja svet odvadil.

Vendar tiska ne smemo podcenjevati. Še je velesila. Je temelj, na katerem gradita prav za prav tudi radio in televizija svoje sporede. Res ljudje ne bero več toliko kakor so včasih, sprejemajo pa po ostalih dveh kanalih prav to, kar vrže v svet tisk. Knjiga žal gotovo ne privablja tako kot ista zgodba na televizijskem ekranu ali filmskem platnu, časopisi in revije pa le bruhajo iz dneva v dan, iz tedna v teden med človeštvo dobro in slabo. Od sotrudnikov tiska zavisi, kako stvari bralcu predstavijo. Moderni človek je prelagočen, da bi mislil s svojo glavo: na splošno ga spravlja v zadrego lastna misel, lastna sodba. Namesto njega mislijo uredniki, časnikarji in pisatelji, ki s svojimi idejami ustvarjajo javno mnenje. Milijonske množice se le trgajo za potiskani papir in sprejemajo njihove ideje, dobre in slabe...

Ko je Gutenberg, mož globoke vere in tretjerednik sv. Frančiška, izumil prvi tiskarski stroj, je kot svojo prvo knjigo natisnil sveto pismo. Gotovo je njegovo srce prekipevalo od veselja, da bo njegova iznajdba služila v božjo čast. Pa si najbrž ni niti malo predstavljaj, kako mogočno orožje je dal s tiskom v roke tudi tistemu, ki je Bogu enkrat uporno zaklical: "Ne bom Ti služil!..."

Danes so tiskarne — poleg radijskih, televizijskih in filmskih studijev — brez dvoma najmodernejši roboti, ki oblikujejo miselnost vsega sveta. Z lažno propagando tisk zavaja milijone, da ne vidijo res-

nice. S smešenjem vere ustvarja odpade in brezboštvo. S krivimi moralnimi načeli legalizira nemoralno in zločine spravlja v sklad s popačeno vestjo. S pornografijo uničuje zlasti mladino in njene najlepše ideale, ki naj bi bili nosilci bodočnosti sveta. Iz največjega narodnjaka lahko napravi narodnega izdajalca, na drobno more razkosati najlepši značaj. Iz najšibkejšega in brez cene lahko napravi heroja, brezvestnega trinoga more razglasiti svetu za "osvoboditelja množic" ... Tisk ustvarja revolucije, meče vlade, iz svobodnih narodov napravlja sužnje, zaslužnjene narode drži pod peto tiranstva...

Da, tisk je velesila, tako mogočna kot strašna. In pri vsem tem je naša vsakdanja hrana. Kakršna je ta "hrana", taki smo mi. Tako gledamo na svet in nase. Še to lahko dodam, da človek vedno raje hlata za neresnico kot pa resnico, ker mu bolj prija. Saj pravimo, da "resnica v oči bode". Papir pa je potrpežljiv človekov služabnik — tudi potiskan papir vse prenese. Ko hoče urednik ali novinar zgolj brezvestno ugoditi bralcem, da ohrani njih število in seveda njih naročnino za svoj žep ne zaveda se pa več svoje odgovornosti in etične dolžnosti do javnosti, imamo sliko tiska moderne dobičkarske družbe popolno.

Danes je verski tisk v primeri z ostalim — lahko rečemo — kapljica v morje. Že zaradi finančnega bremena se enostavno ne more kosati z milijonskimi nakladami ostalih publikacij, ki preplavljajo svet. Prav zaradi resnice, ki jo oznanja, naj že bo v verskih člankih, člankih moralnih vrednot, ali pravičnih pogledih na svetovni razvoj in položaj, se zdi današnjemu človeku morda nekako utesnjen; ali pa mu očita, da sega na polja, ki na videz niso njegova. Težnja po brezmejni svobodi v vsem in prirojanju večnih božjih zakonov po svoje je mnogim zameglila

resnični smisel življenja. Kljub gotovi meri vere v srcu so v vsakdanjem življenju domala pogani. Naelečnosti ni več, bojazen za sleherni žrtev pa jih sili sprejmati le tisto, kar ni težko. Resnica, ki jo oznanja verski tisk, pa ni tako enostavna: zahteva značaj, zahteva odpovedi, zahteva sprejeti smernice, ki večkrat nasprotujejo miselnosti modernega sveta. Ibi s tokom je vse lažje — žal tudi pogubno, a na to ne mislimo, dokler ni prepozno.

Prav v tem je poslanstvo verskega tiska: da ima resnico za resnico in laž za laž. In prav zato je potreben za slehernega, ki se danes v džungli tiska ne znajde več. V njem bo našel oporo, da bo lažje presojal in se odločal za tisto, kar je prav.

Nedelja občil, ki jo med svoje nedelje posebnega značaja uvršča že dolga leta avstralska Cerkev (je na nedeljo Sv. Trojice, letos je torej bila 25. maja), je

tisk domala izrinila iz svojega sporeda: največ je v njem govora o radiu in televiziji. Zato je že lanska konvencija CPA (Catholic Press Association) predlagala naši škofovski konferenci, naj bi verski tisk zase dobil poseben poudarek in omembo v mesecu avgustu. Predlog je bil sprejet.

Naj nas torej avgust spomni, da tiska ne smemo podcenjevati, četudi je število bralcev na splošno danes manjše od števila poslušalcev radia in gledalcev televizijskih programov. Ljudi je treba znova in znova opozarjati na to, naj se potrudijo pri branju pravilno presojsati ter ločiti strup od zdravila: oboje sprejemamo v večjih ali manjših dozah iz tiskane besede, ki prihaja v naše domove. Zato je prav, da v sleherni verno družino prihaja tudi verski tisk, ki bo uravnaval našo duhovno rast in nam bo pomagal pravilno osvetljevati naše poglede na svet okrog nas.



Pri
Svetogorski
Kraljici

Goriški motiv

Na griču Sveti Maver samotari,
ob Sabotin široko se naslanja;
v njegova vzhodja Soča se zaganja —
neskončno lepa v jutru in ob zarji.

Za Sabotinom s svojo se Kraljico
pobožno Sveta Gora pogovarja,
ki iznad Banjskih gričev in Grgarja
ozira čez Solkan se na Gorico.

Na desni Sveti Gabrijel modruje —
nad čudno mejo skoraj se huduje...
Bodri ga vdano Sveta Katarina.

Nad Panovcem Kostanjevica vlada,
goriški grad čez žico gleda rada. —
Vse boža istega neba modrina...

LJUBKA ŠORLI

N'TAL AJA!

AVTENTIČNOST je morda beseda, ki jo zadnja leta največkrat slišimo po afriških radijskih oddajah, v dnevnih časopisih pa je napisana z debelimi črkami. Besedo je težko prevesti, njeno vsebino pa bi povzel takole: Gre za prebujanje črncev v vseh razsežnostih kulturnega, političnega in v nekem oziru tudi verskega življenja. Gre za to, da se črncev otrese manjvrednostnega občutka pred belcem z ene strani, z druge pa, da postane ponosen na to, kar ga dela črnega. To pa ni samo koža, ampak tudi vsa njegova dedščina, način življenja, mišljenja, gledanja na svet in življenje, skratka: vsa tradicija starih. To prebujanje dobi tu ali tam včasih izraz odkritega sovraštva proti vsemu, kar je "belega" — to je pač skrajnost. A gibanje kot tako se mi zdi pozitivno, saj gre za ohranitev in uveljavljanje tudi duhovnih vrednot črnstva.

Mnogokrat beli ljudje mislijo, da črni kontinent nima duhovnega bogastva; da nima kaj takega, kar bi se lahko merilo z vrednotami belcev. Naj vam tu omenim le eno teh tradicionalnih afriških vrednot: sprejem gosta.

Človeštvo pozna gostoljubnost vse od svojega obstoja, ker je pač k temu nagnjena že naša narava. Kristus jo je tudi večkrat priporočil apostolom in preko njih nam kristjanom. Vendar On ni ostal samo pri judovski tradicionalni gostoljubnosti, ampak jo je pobožanstvil. Zagotovil je vsem, ki bodo sprejeli kogar koli v njegovem imenu (imenu bratske ljubezni), da bodo sprejeli njega samega.

Pri plemenu Lamba najdem v njihovem gledanju na gostoljubnost nekaj podobnosti s Kristusovim. Tudi oni gledajo v gostu prišleca iz onostransva.

Ko človek pride k hiši, se redko zgodi, da ne bi bilo nikogar doma, kajti družine so zelo številne. V enem sukala (nekaj okroglih kolib, ki imajo skupno dvorišče) lahko naletiš na petnajst do petdeset oseb; več mož z več ženami ter otroci. Dvorišče, ki je naš salon (slamnate kolibe služijo domačinom samo za spanje in shrambo), je brez vrat. Zato "potrkaš" tako, da plosneš z rokami ter opozoriš domače na vsaj prihod. S prvim bežnim pozdravom ter momljanjem v odgovor bo nekdo od otrok stekel in prinesel poleno, da se vsedeš. Po tej prvi pozornosti ponudbe "stola" bodo pustili gosta, da pride k sebi. Do prvega razgovora mine včasih deset do petnajst minut, kajti ne sme se govoriti, dokler gost ne popije vode, s katero se mu izreče dobrodošlica. Ena izmed žena bo namreč šla iskat vodo, kar ni vedno ravno blizu. Za gosta, ki prihaja od daleč in to predvsem v suhi

dobi, zmeljejo pest sirkovih zrn ter moko vsujejo v vodo. Ko je vse pripravljeno, žena počepne pred gosta ter mu brez besed izroči posodo s tekočino.

Prdno bo gost naredil prvi požirek, se bo spomnil prednikov s tem, da bo zli del vode na tla in morda ob tem izgovoril ime tega ali onega pradedca. Sploh je pri črncih misel na umrle stalno prisotna. Ob vsaki jedi ali pijači se jih nujno spomnijo tako, da jim dajo prvi požirek pijače ali prvi zalogaj hrane na tla. Nepoznanega gosta pa bodo domačini gledali najprej kot nekoga iz onostranstva. Mislijo namreč, da bi se lahko zgodilo, da je ta ali oni umrl član njihovega klana prišel nazaj kot gost, da jih preizkusi, kako so zvesti nepisanemu zakonu gostoljubnosti. Zato navdaja domačina ob prihodu tujca neke vrste svet strah.

Ko gost popije vodo, se dvigne najstarejši ter ga pride pozdravit. Ob počepu predenj mu bo izrazil dobrodošlico: "N'tal aja? — Si le prišel!" Sledilo bo polno vprašanj: po zdravju družine, otrok, žena, po novicah, kakšna je bila pot... na koncu vprašanj pa še enkrat pozdrav. Isto bodo govorili vsi člani eden za drugim. Seveda tudi gost ne bo ostal brez svojega pozdrava. To se navadno naredi tako, da potem, ko so se vsi zvrstili in ga pozdravili, dvigne roke visoko v zrak ter vse navzoče pozdravi in jim pove, da je srečno prišel.

Ta način sprejemanja gosta se izvrši tudi takrat, ko prišlec prinaša žalostne novice: smrt, nesrečo... Da, celo takrat, ko nakdo pride zaradi spora. Sprejem gosta je za njih vedno nekaj svetega in velja za eno izmed meril dobrega človeka.

Tele vrstice sem napisal na predvečer svojega odhoda iz Avstralije. Črnsko gostoljubnost pa sem izbral zato, da bi Vam, dragi rojaki, izrazil svojo zahvalo za Vašo slovensko gostoljubnost. Izkazovali ste mi jo v obilni meri povsod, kjer sem se srečaval z Vami. Povsod so me sprejela dobra srca ter razprostrte roke. Skoraj bi mi zunanji blišč življenja v Avstraliji zakril Vaše delovne roke. Vendar se zavedam, da se za vsakim darom, ki ste ga namenili črnim bratom in sestram, skrivajo žulji in trudi ter da so to Vaši osebni darovi. Vsem in vsakemu posebej hvala z zagotovilom svoje molitve, kakor tudi molitve teh, h katerim prinašam Vaše darove.

Vsa srečanja z Vami, nova poznanstva in osebne vezi pa ostanejo vedno z menoj. N'LAU BANU TASA — Nasvidenje!

P. HUGO DELČNJAK

Kako bo jutri? ...

DRAGICA GELT

ŽE DAVNO je odbila ura polnoč. Vse je spalo mirno in spokojno, samo Olgino srce je burno utripalo. Kljub tabletam, katere ji je vsilil zdravnik, ni mogla zaspati. Njeno telo je trepetalo. Kakor da bi velikanski kamen z vso svojo težo tičal v njenih prsih in jo dušil. . . Današnji dogodek je v njeno dušo vlijl strah in nezaupanje. Pa tudi v drobno, nedolžno srce devetletnega Petra.

*

Pred sedmimi leti je Olga postavljala večerjo na mizo. Bil je čas, da mož pride domov in nič ni omenil, da bi bil kasen. Peter se je glasno pogovarjal s pisanimi kockami, ki ga niso in niso hotele ubogati. Tedaj so zvoki na televiziji naznanili posebno novico: močna eksplozija podzemskega plina je povzročila veliko nesrečo v rudniku. Doslej so utegnili odkopati že dvajset smrtnih žrtev. . .

Ne dolgo potem je zazvonil telefon: o njem možu — bil je eden od teh dvajsetih, danes v rudniku. . .

Leta so minila in Peter je bil ponosen in srečen, ko ga je novi očka prvič peljal s seboj na nogometno tekmo. Vsi njegovi prijatelji so delili srečo z njim, saj zdaj ima tudi on očka, ki ga je tako pogrešal. Novi očka se je z njim pogovarjal o nogometu in vsak večer je skupaj z mamo poslušal njegovo pripovedovanje o velikih ladjah, ki prihajajo v ogromna pristanišča, o nedeljskem pikniku v gozdiču z visokimi drevesi in še o mnogih zanimivih stvareh. Tako dobro sta se razumela Peter in Roman, da Olgi ni bilo žal, da se je odločila za novo poroko. Veliko veselja je prineslo v njihov dom tudi rojstvo Kristine.

Kupili so hišico v predmestju. Za nizkimi griči so se bahavo dvigali pod nebo visoki hribi. Vsak večer, ko je sonce poslalo svoje zadnje žarke čez strehe hiš, so se bohotili v svoji vijoličasti luči. Ni bilo dolgo, ko je Peter v ulici našel nove prijatelje, in tudi Olga je spregovorila večkrat nekaj besed zdaj z eno zdaj z drugo sosedo.



Ljudje so bili prijazni in življenje je potekalo mirno svojo pot.

Roman se je spremenil, ko je Kristina rasla v prijazno dekletce. Vsepovsod so mu drobne nožice sledile in vsakemu se je prikupila s svojim čebljanjem. Zanj ni bilo nikoli dovolj igrač, ki jih je nosil domov oče. Olga je, če je le mogla, dala kakšno malenkost Petru. Lagala je, da je od očka. Pa ji ni vedno uspelo zakriti vsega. Na vsakem obisku je imel Roman Kristino v središču pozornosti, na vprašanje o Petru je hitro in kratko odgovoril ter se spet popolnoma predal Kristini. Peter je počasi opazal, kako utrujen je vedno očka, kadar mu je postavljala različna vprašanja in za nogometne tekme ni bilo več časa. Niti majhne pohvale ni dobil več od njega, ko je že skoraj pol leta dobival v šoli zastavice za najboljše uspeh v branju in telovadbi. Samo mati je čutila razočaranje s sinom, ko sta dodajala novo zastavico k drugim na knjižni polici. A kljub temu je Peter ljubil očeta in Kristinco, pomagal sestrici postavljati hiše iz kock in ji pobiral žogo, ki je odromala predaleč na cesto. In v Olginem srcu je bilo dovolj ljubezni za oba otroka brez razlike, dovolj ljubezni za vse. . .

Jesensko sonce je nežno božalo s svojimi žarkii zakasnele cvetove cinij na vrtu in vrabci so se živahno spreletavali z drevesa na drevo. Tu in tam je padel porumeneli list z breze na mehko travnato blazino. Olga je rahljalala zemljo po cvetličnih gredah, da bodo spomladi nova semena

pognala spet prelepe cvetove. Kristina je zamaknjeno prenašala drobne kamenčke iz kupa do sosedove ograje in spet nazaj.

Ravno danes zjutraj, ko je Olga jemala pisma iz nabiralnika, ji je sosedica spet potožila, koliko skrbi ima s svojim sinom: ne uboga, odgovarja ji in učiteljica jo je že klicala v šolo, ker je njegova nepazljivost pričela preveč očitno motiti učne ure. Mislila je na Petra — tako priden je bil in v srcu ji je srečno pelo: vsaj tega mu Roman ne more očitati . . .

Hitre stopinje in vesel vzklik: "Mami, glej! . ." je predramil Olgo iz razmišljanja. Bil je Peter z novo zastavico, zdaj za računstvo. Bila je drugačna od ostalih in v Petrovih velikih, modrih očeh je mati brala, koliko je ta zastavica njemu pomenila. Samo bežno si je obrisala roke, zamazane od prsti, da je pobožala Petra po kodrasti glavi. Saj ji ni bilo treba reči niti besede in Peter je vedel, kako je ponosna nanj. V obeh srcih je bila želja, da se tudi Roman kmalu vrne z dela in vidi nov uspeh svojega "sina".

V tem trenutku je Kristinca glasno zajokala: padla je pri svoji otroški igri. Nerodno se je skušala med ostrim kamenjem spet postaviti na svoje nožice, a brez uspeha. Peter je skočil k njej in ji pomagal k mami, kjer se je dekletce preplašeno stisnilo v varno naročje. Še večje solze so ji polzele po okroglih ličkah, ko je zagledala kri na dlaneh in po kolenih.

Samo praske so bile — nič hudega. Solze so se hitro posušile, ko je obveza pokrila ranjena mesta.

Ne dolgo potem je zapeljal avto na dvorišče. "Očka je prišel!" je dejal Peter in srce mu je začelo vznemirjeno utripati. Bo tudi on vesel zastavice? Ga bo morda danes pohvalil in prijazno pobožal?

Kristina je hotela za njim ponoviti besede v svojem ljubkem otroškem čebljanju.

Kar precej časa je minilo odkar so se zaloputnila vrata avtomobila. Kaj zadržuje Romana, da še ni vstopil?

Končno je prišel. Trdo je zaprl vežna vrata in se z mrkim obrazom ustavil pred družino.

"Peter, pridi sem!" je ostro odsekal tišino.

Fant je brez besed ubogal. Neizmeren strah mu je odrevenel roke in noge, ko ga je oče zgra-

bil in pričel tepsti. Padalo je po glavi, po hrbtu, kamor je pač priletelo.

"O-o-očka, n-n-nee! . . ." je prestrašeno izjecljal Peter, pa je na sebi začutil še hujše udarce.

Olgi je zastal dih. "Roman, Roman, kaj se vendar dogaja?" Ob njenem kriku se je mož zdrznil in izpustil Petra, ki se je onemoglo zgrudil k njegovim nogam.

"Saj mi je sosedica povedala", je Roman kot v opravičilo jezno povedal, "kako je Peter podil in porival Kristino, da je padla, potem jo je pa še za lase vlačil okrog . . ."

"To ni res, ni res!" je kriknila presenečena Olga. "Kristinca je padla na kupu kamenja, ko je Peter prišel iz šole. On ji je samo pomagal, bila sem poleg . . ."

Ni dokončala. Njen pogled je obstal na blestem obrazu otroka, ki je še vedno nepremično ležal ob Romanovih nogah. Pokleknila je, vzela njegovo glavico med dlani in z grozo v očeh sledila krvi, ki je polzela iz desnega ušesa ter risala rdečo packo na ovratniku srajce.

"Ti ga vedno zagovarjaš, t v o j e g a P e t r a ! Nikoli ni nič kriv ta t v o j P e t e r . . ." je siknil skozi zobe in se izgubil v kuhinjo. Niti ni opazil, da Kristina danes ni tekla za njim. Preplašeno je gledala, kaj se dogaja.

Kri se je zoprno lepila med Olginimi prsti. Petrove oči so še vedno ostale zaprte in Kristina se je v nepopisljivem strahu skrila v njeno naročje.

Rešilni avto je prišel hitro potem, ko je zdravnik po pregledu spravljaj instrumente v torbo in sočutno razložil mami: "Peter bo verjetno ostal nekaj dni v bolnišnici. Saj razumete: krvavitev iz ušesa . . ."

Kristina se je še vedno privijala k mami in oče je srepo gledal na popisane papirje na mizi. Olga se je borila z grozo nad nezaupanjem. Kako je Roman mogel verjeti sosedu? Kaj res tako sovraži Petra? Niti vprašal ni, kaj se je zgodilo — ne nje, ne Petra . . . Kaj ji ne zaupa? In Kristina. Kaj ne bi moralo biti to dekletce med njima še popolnejša vez zaupanja?

Olga si ni mogla očitati, da bi delala razliko. A zakaj je on tako krivično obsodil Petra?

Vedela je: ozdravili bodo Petra. Enega pa ne morejo storiti niti v bolnišnici: zaceliti globoko

rano — razočaranje in strah v njegovem mladem srcu . . .

"Socialna delavka bo govorila s sosedo in ko se Peter vrne iz bolnišnice, se bomo verjetno videli na sodišču. Storil sem svoje, stvar je zdaj v drugih rokah . . ."

Zdravnik je odšel.

Počasi so mamila pričela delovati in Olgino telo se je borilo s strahom, razočaranjem in nezaupanjem. Se je res prenašala s poroko? Bi bilo zares bolje, če bi s Petrom ostala sama?

"Sama s Petrom, sama s Petrom . . ." je odmevalo globoko v njej. Vendar ima tudi Kristino tako rada. Enako Peter. — Ko bi Roman vsaj prej vprašal! Kako naj mu jutri spet zaupa? Se bo to vedno dogajalo, da ne bo verjel njej, ne Petru, temveč poslušal druge? Kaj ne bo jutri Peter živel v večnem strahu pred njim? Kaj ni njegovo

srce premlado za strah in morda celo za sovraštvo? Ko bi Roman vsaj vprašal! . . .

"Sama s Petrom, sama s Petrom . . ." je spet odjeknilo v njej. Nato se jima je pridružila tudi Kristina. In Roman? Kakšno bo prvo srečanje z njim? Nezaupanje brez vzroka, vanjo, ki mu je žena . . . Jeza, naglo dejanje brez razsodnosti . . . O, Roman! . . .

Teža v njenih prsah jo je vedno močnejše pritiskala v neznano praznino . . .

Jutri? Kdo bo ob njej jutri?

"Peter, Kristina, Roman — sama s Petrom. . ." je bobnelo iz globine. Proseče so se dvignile Kristinine rokice in srečna sta jo sprejela v svoje naročje Olga in Peter. Velike, plahe oči so se vprašujoče uprle v Romana, ko so mamila končno premagala vso odpornost Olginega telesa . . .

Do jutra.



Prelepi
Bohinj

IZPIT ZA VSE

O SEBI vsakdo na splošno misli bolje kot pa bi smel, četudi bi moral vsak sebe najbolj poznati. A vsakdanja resnica je, da smo navadni zemljani do sebe običajno kaj popustljivi in se znamo pred samim seboj opravičevati, dočim imamo za druge vse drugačna in strožja merila. Ali ni tako? Zato bo držal star pregovor, da velja mnogo več to, kar drugi mislijo o tebi, kakor pa to, kar o sebi misliš sam. In nekje drugje sem bral, da sprejmi od prijatelja za resnico tisto, kar ti pove v obraz, ko si ga razjeklil: takrat se ne bo pretvarjal in potrpežljivo prenašal tvojih napak, ampak ti povedal vse tisto, kar je zaradi prijateljstva morda že dolgo držal v sebi . . .

Bi radi napravili izpit, koliko je v vas resničnega

"tovariša"? Vsak zase se lahko preizkusi, če hoče seveda biti odkrit. Stvar je zabavna in poučna obenem, samokritika pa je v celi stvari tudi korak na boljše v naših odnosih do bližnjega. Ta "izpit" sem dobil na skromnem lističu, ki ga je v Adelaidi izdala družba "Recovery". Nič ne bo napak, če bralce MISLI seznanim z njim.

Pri našem "izpitu" si izberi razmerje med teboj in kako bližnjo osebo (moža ali ženo, sina, hčerko, sestanovaleca, prijatelja . . .), s katero si v rednih stikih. Nalog "izpita" je sledeča:

1. "Napraviva stvar skupno!" (Z drugo besedo: stvar zadeva oba, ne le mene.)
2. "Hvala!"

3. "Žal mi je!..."
4. "Prosim..." — "Imaš kaj proti, če..."
5. "Ni važno!" — "Nima pomena!" (Prelahček preskok napake.)
6. "Dobro si napravil!" — "To mi je pa všeč..." (Besede pohvale in priznanja.)
7. "Odlična ideja!" (Sprejeti takoj gotov predlog namesto razmisliti morebitne njegove pogoške in pokazati, da imaš za isto stvar boljšo misel.)
8. "Lahko se motim..."
9. "Ali smem pomagati?"
10. Kako sprejemaš medsebojno imenovanje s krstnim imenom?
11. Uporabljaš izraze posebne naklonjenosti kot "dragi" (ali "draga"), "prijatelj", "ti stari..." in podobno?
12. Omenjaš v pogovoru Boga (Hvala Bogu!) — "Bog ti daj zdravje!" — "Zaupaj v Boga!" in podobno?

Na vsako teh dvanajst različnosti naloge poskusite odkrito odgovoriti, kako jo vršite v svojih odnosih z bližnjim. Možni so štirje odgovori:

A) zlahka in dosledno,

- B) kolikorkrat je pač potrebno,
- C) redko in s težavo,
- D) nikoli.

Odgovor pod A je vreden tri točke, odgovor B dve točki, odgovor C pa eno. D ti ne pokloni nobene točke. Ko se tako sam dvanajstkrat reduješ, preštej koliko točk si dobil!

Če si dobil v svojih odgovorih 36 točk, potem sebe vlečeš za nos. Tako dobrega človeka na svetu ni — začni razmišljati in odkrito odgovarjati znova!

Če si dobil trideset ali več točk, si zares fleten človek za skupno življenje.

Med 20 in 30 točkami si še kar nekam za silo. Z malo dobre volje bi se lahko dvignil nad 30 točk in postal "zares fleten".

Če moreš naštetih z odgovori le med 10 do 20 točk, je s teboj težko živeti in morajo drugi precej potrpeti.

Če je tvojih točk manj kot 10 — potem se Bog usmili vsakega, ki ti je blizu!

Boste poskusili? Prav vsem želim, da bi ta "izpit" dobro prestali!

ŠE IZ INDIJE NEKAJ

ZE DOLGO se namerjam, da spet kaj napišem za MISLI, pa nisem kar nič spočel, da bi mi v naglici kaj pametnega padlo v glavo. Bom pač napisal o tem, kar mi trenutno najbolj prihaja na misel.

Tu smo spet dočakali deževno dobo. Letos je bilo izredno vroče. Imeli smo v Layanpurju tudi čez 43°C (112°F) v senci... V začetku junija, pa tudi že maja, je vročina postajala neznosna in še soparna povrhu. Ta naša indijska soparica kar duši. Kožo pokrijejo drobni izpuščaji; včasih zna tudi oteči, nabrekline potem počijo in iz njih se cedi gnoj. Svoj čas sem zaradi te nevshečnosti moral ležati na gumijastem obroču, da sem sploh mogel počivati. Samo po levi roki sem imel preko petdeset nabreklin. Zdravnik mi je dajal razna zdravila, celo manganove injekcije naravnost v žilo, pa ni nič pomagalo. Drugi zdravnik, ki mu je takorekoč v rokah umrl moj drugi misijonski nadškof, pa me je nenadoma ozdravil — s česnom. Od takrat sem prost te more.

O, kam sem zašel! Hotel sem pisati o deževni dobi, pa me je vročina speljala na stranpot. Ta ima — poleg nevshečnosti seveda — tudi dosti svojih mikov. Vročino najprej pretirga lahen vetrič. Za njim pripiha močan veter, zdaj od te, zdaj od druge strani. Teden za tednom se pomika od severa proti vzhodu, odtod naprej proti jugu. Ko zapiha od vseh strani, zaplešejo oblaki. Nastane pravi vihar, potem je zopet vse mirno. Pa spet vihar. Potem tišina. Prve debele kaplje čofnejo izpod neba. Če se to zgodi podnevi, jih otroci pozdravijo s kričanjem; če ponoči, zaregljajo žabe. Okrog

Kalkute se to dogodi vsako leto nekako okrog 8. junija. Seveda se "monsun" (deževna doba) lahko začne tudi kako drugače, a opisani način je pri nas najpogostejši.

Vaško življenje začne potekati precej drugače kakor pa v suhi dobi. Psi polegajo okrog hiše, mačke bolj pod streho. Kmet vpreže jarem volov — če jih ima seveda. Sicer jih mora najeti. A tisti, ki jih premorejo, najprej opravijo svoje oranje. Zato revež z le nekaj plahkami zemlje dostikrat zamudi pravi čas... Včasih namesto volov služi tudi jarem "mošev" — sivih bivolvov z ogromnimi rogov. Na videz je žival nerodna, pa je urna. Tudi po šest, sedem parov hkrati, po pet ali šest ur na dan, brodi po vodi. Orači jih priganjajo z zategnjenim "Ho... u, ho... u!", hodijo pa kar med pari in jih vodijo z rokami bezaje živali sem in tja. Tudi repe jim vihajo, če so prepočasne. Brazd ne delajo. Le čemu neki? Brazde bi tako nič ne pomagale, ker bi jih takoj spet voda z blatom zakrila. Sem in tja, križem-kražem mešajo blato z železom zaostreno rogovilo, ki jim služi za plug.

Ni vsaki monsun enak. Nekatera leta dežuje z velikimi presledki, druga leta zna tudi po dneve in dneve liti kot iz škafa in deževati tedne in tedne. Več navadno dežuje ponoči. Hiše morajo imeti pri nas široka ostrešja, ker veter zanaša plohe dežja včasih skoraj vodoravno. Nekajkrat prihrumi tudi vihar. Slamnate strehe kar cele odnaša, pa tudi strešni opeki ne prizanaša. In če je naliv tako močan, da voda ne



S takole pripravo v Indiji orjejo še danes
— kot so pred tisočletji . . .

more sproti odteči, stoječa voda zmehta ilovnate stene; koča se sesuje, streha pa se kot klobuk povezne na kup blata.

Ljudje so zdaj zaskrbljeni. Pesem po naselju utihne. Vse hiti v delu, da ne pritisne še lakota: mreže popravljajo, ribje pasti delajo in ribe lovijo . . .

Z dežjem vročina malo poneha, a soparica ostane. Tako vročino še bolj občutimo. Vse je vlažno in od mekrote kar napeto: postelja, perilo, prav vse po stanovanju. In če ni sonca, se tudi po cele dneve ne posuši. Zunaj pa blata do gležnjev in še čez . . .

*

V bengalski knjigi sem bral, da je v Kalkuti nakopičeno neizmerno bogastvo in brezprimerna revščina, najhujše zlo in tudi dobrota brez primere . . .

Kot večletni "Kalkutčan" in druga desetletja redni obiskovalec tega indijskega vele mesta se pisateljevemu mnenju pridružujem. Tu sta dva dokaza iz tega indijskega Babilona:

Uboga žena iz rodu Telugov, tako mi je pripovedoval kalkutski župnik, je kmalu po prejemu sv. krsta zbolela. Tudi na birmo je bila pripravljena, a se ji je bolezen občutno poslabšala. Na pot v cerkev v takem stanju ni bilo misliti. A ko je prišel škof birmovat, je prišla tudi ta bolnica. Na smrt bolna je stoje — bilo je še pred koncilom — prejela zakrament, po katerem je tako hrepenela. Potem se je s težavo zavlekla nazaj v svojo predmestno revščino, da v miru in srčnem veselju umrje.

"Marija, ali imaš še kakšno željo?" jo zadnjič vpraša misijonar.

"Da, oče, eno željo imam. Prosim te, izpolni mi jo! Skrbi, da moji otroci nikdar več ne gredo v deželo Telugov. Tam ni vere, sami pogani so: otroci bi vero izgubili . . . Ne daj jim, oče, da bi se tja vračali . . ."

Kmalu nato je prišel konec. Otroci so stali okrog umirajoče matere. Na steni križ: bil je Marijin krstni dar in šele nedavno je našel mesto na steni. Napočili so zadnji trenutki. Žena upre oči v Križanega pred seboj. Nevidna sila jo dviga z ležišča. Zamaknjena strmi v razpelo in se začne pomikati proti njemu. Kot bitju z drugega sveta ji sije obraz . . .

"On prihaja, prihaja!" je bil njen krik zmago-slavja, predno je omahnila vznak in končala svoje zemsko potovanje.

Bengalec je umiral v zavodu, kjer sem več mesecev poučeval. Priden dečko je bil in dober pevec. To se je zgodilo takrat, ko smo med peto mašo peli še po latinsko. Že nezavestnemu se je bližal konec. Naenkrat pa se dečko zbistri. Živahno se zgane, obraz se mu zjasni, usta pa mu zapoje koralni "Benedictus, qui venit . . . — Blagoslovljen, ki prihaja . . ." Zatem omahne in izdihne. Z nebeskimi zbori onstran je končal verz "... in nomine Domini! — v imenu Gospodovome!"

Dva bisera iz milijonskega Babilona. Kdo ve, koliko jih je še skritih po smeteh in v blatu njegovih revnih četrti . . .

*

Gornje naj bo skromen poskus hvalečnosti do MISLI in bralcev, predvsem pa zahvala tistim dobrim dušam, ki z molitvijo, žrtvami in tudi avstralskimi dolarji spremljajo misijonarjevo delo v poganski Bengaliji. Bog povrni vsem skupaj!

P. STANKO PODERŽAJ

STOP PRESS! — Tik pred zaključkom tiska avgustove številke MISLI je dospelo iz Sydneya telefonsko sporočilo: **LIBERALNA STRANKA V N.S.W. JE NAŠEGA ROJAKA MILIVOJA LAJOVICA IZBRALA ZA SVOJEGA SENATORSKEGA KANDIDATA!**

G. Milivoj Lajovic je avstralskim Slovincem, zlasti sydneyskim, dobro poznan, saj je vseskozi zaveden Slovenec in tudi vsa leta naročnik naših MISLI. Pri

Liberalni stranki se je udeleževal že dolgo let in občudovali smo njegovo pot navzgor do častnih in odgovornih mest. Zato nas ta zadnja novica ni ravno presenetila, smo je pa iz srca veseli in navdaja nas s ponosom: dabit slovenskega senatorja v Avstraliji ni kar tako.

G. Milivoju Lajovicu iz srca čestitamo in mu želimo, da bi bila izbira Liberalne stranke kronana z uspehom! Bog Vas živi!

SLOVENSKA POT V AVSTRALIJI



Članek je napisal VLADIMIR MENART, Sydney, član Narodnega odbora za Slovenijo. Razmnožen v nekaj sto izvodih je prišel že marsikomu v roke. Za MISLI sem spremenil naslov, da bi ga kdo bralcev neumestno ne odklonil, kar bi bilo škoda: podaja mnogo treznih misli za našo skupnost. Osebo imam sicer v marsičem tudi svoje mnenje in k članku svoje dopolnitve, je pa gotovo vreden branja in resnega premisleka. — Ur.

Zadnja leta smo začeli Slovenci v Avstraliji pridno graditi društvene domove. Zadovoljni smo, da gre delo lepo od rok. Obenem si pa zatiskamo oči pred dejstvom, da izgublamo za slovenstvo tukaj rojeno mladino. Če bo šlo tako naprej, bomo Slovenci v Avstraliji izginili v enem samem pokolenju. Društveni domovi bodo pa nagrobni spomeniki slovenstvu v Avstraliji.

Slovenci smo majhen narod in si nobene izgube ne moremo privoščiti. poleg tega skoraj četrtina slovenskega naroda živi izven meja matične dežele, tako v zdomstvu kakor v zamejstvu, in vsa ta četrtina je narodno ogrožena.

V Avstraliji se izgovarjamo, da nas je malo, da smo preveč raztreseni in da so razdalje prevelike. Dejstvo pa je, da bi vse našete težave z lahkoto premostili, če bi bili sposobni svojim otrokom vlitii voljo, da ostanejo Slovenci. Preden lahko otroci tako voljo podedujejo, jo morajo imeti starši kot posamezniki in jo mora imeti slovenska skupnost kot celota.

Volja je produkt zavesti. Naša največja napaka je mišljenje, da je vsak Slovenec, ki se zaveda, da je Slovenec, že zaveden Slovenec. Vsak Ljubljčan se tudi najbrže zaveda, da je Ljubljčan, pa vendar ne govorimo o zavednih Ljubljčanih, ker bi to bila neumnost. Prav tako ne moremo reči, da je nekdo že zaradi tega zaveden Slovenec, ker rad je kranjske klebase, pleše polke in včasih po slovensko zapoje. Zaveden je samo tisti Slovenec, ki se zaveda, da je del slovenskega naroda in da ima ta narod pravico do samostojnosti in do oblasti, ki si jo sam postavlja.

Malodušju in pomanjkanju volje je krivo sentimentalno slovenstvo, ki se je razpaslo, posebno v Avstraliji, na škodo pravega zavednega slovenstva. Sentimentalno slovenstvo sestoji iz spominov, domotožja in želje po slovenski družbi. Samo na sebi ne bi bilo škodljivo, če ga ne bi nekateri poveličevali in stavljali kot vzor slovenstva. Kdo stoji za vsiljevanjem in prenapenjanjem sentimentalnega slovenstva? Gotovo tisti, ki mu to koristi. Komunističnemu režimu prija sentimentalno slovenstvo, ker mu ne more nič škodovati. Tako slovenstvo mu nič ne očita, ga nič ne obsoja in ga ne kliče na odgovornost. Zato so njegove publikacije polne lepih slik iz domovine, zato pošilja med izseljence različne ansamble in zato podpira potvorjene "narodne običaje". Ne z namenom, da bi slovenstvo okrepil,

temveč zato, da bi ga razbil in uničil. Obenem pa še sebe prikaže v domoljubni luči.

V pomoč režimu je seveda tudi dejstvo, da sentimentalno slovenstvo ni zahtevno. Udeleževati se zabav in prireditvev ni nobena žrtev in ne zahteva nobenega truda. Tudi se človek nikomur ne zameri. Svojo vest si pa vseeno potolaži, da je storil za slovenstvo vse, kar je potrebno.

Slovenstvo, ki sestoji samo iz spominov, domotožja in družabnosti ne more privezati tukaj rojene mladine, ki nima spominov na domovino, ne čuti domotožja in prav tako ne čuti potrebe po slovenski družbi. To mladino lahko privežemo in obdržimo samo, če ji damo idejo pravega slovenstva in priliko, da zanjo dela in se zanjo bori.

Vsaka mladina ima ideale ali jih hoče imeti. Slovenska mladina ni v tem prav nič različna. Jasno je, da se ne more ogreti za mlačno slovenstvo, za slovenstvo brez ciljev in brez ideje. Če pa mladini pokažemo in jo prepričamo, da delamo in da tudi od nje pričakujemo, da dela za svobodno skupnost Slovencev, za slovenstvo, čigar jedro bo svobodna in neodvisna slovenska država, matica slovenskih skupnosti v zamejstvu in zdomstvu, za slovensko skupnost, v kateri bi imel vsak Slovenec iste pravice in dolžnosti, brez razlike stanu, vere in političnega prepričanja, potem bo naša mladina lahko na svoje slovenstvo ponosa in bo želela, da taki skupnosti pripada.

Kaj smo dosegli v Avstraliji s prenapenjanjem sentimentalnega slovenstva? Na prste ene roke lahko preštejemo tukaj rojene visokošolce in akademsko izobražene Slovence, ki znajo kaj več slovenskih besed, kot reči "dober dan." Zviška gledamo na Srbe in Hrvate in vendar najdemo med njimi polno mladine z akademskimi poklici, ki svoj jezik tako obvlada, kot da bi bila rojena in bi se izšolala v domovini. Tajnost, če je lahko tako imenujemo, je v tem, da so njihova društva in druge organizacije izrazito narodno politične in svobodoljubne in se prav nič ne pomišljajo jasno in javno izpovedovati, da smatrajo komunistični režim za narodnega sovražnika. Kdor tega ne verjame, naj le obišče katero koli srbsko ali hrvaško proslavo. Dvorane so nabite z mladino in stene polne narodnih, državnih in svobodoljubnih gesel, znakov in simbolov. Pri naših slovenskih prireditvah se pa bojimo razobesiti celo svojo narodno zastavo, da o geslih, znakih in

simbolih sploh ne govorimo. Se naj potem čudimo, da na naše prireditve pridejo samo otroci, ki jih s seboj privlečejo starši?

Slovenska društva v Argentini so narodno politična. Čeprav v Argentini ni dosti več Slovencev, kot nas je v Avstraliji, tamkaj rojena mladina govori slovensko in sodeluje v društvih. Prav tako na Koroškem, Goriškem in Tržaškem so Slovenci, ki pripadajo demokratičnim skupinam, veliko bolj narodno odporni, kot so komunisti in socialisti.

Nekatere mislijo, da je slovenstvo v Argentini zato tako trdno, ker je tja šlo toliko intelektualcev. Število slovenskih intelektualcev je nekajkrat večje v Nemčiji, pa so popolnoma jalovi, kar se slovenstva tiče. V nekaj letih se popolnoma potujčijo. Razlika je v tem, da so v Argentini politični begunci, v Nemčiji pa izseljenci, ki so jih vzgojile komunistične šole.

Nobenega dvoma ne more biti, da, če hoče slovenska skupnost v Avstraliji ostati pri življenju, mora postati politično zavestna in se mora upreti komunističnemu razkrajanju.

Slovenci se radi izogibamo besedi "politika". Skoraj skozi vse devetnajsto stoletje pod ranjko Avstrijo smo morali svoje politične težnje skrivati pod prosvetnimi in telovadnimi organizacijami. To nam je verjetno ostalo v krvi. Vendar, slovenstvo in narod sta politična pojma. Narodna zavest je politična zavest. Kdor trdi drugače, je ali nevednež, ali pa hoče ribariti v kalnem.

Ko govorimo, da morajo biti društva nepolitična, hočemo reči, da ne smejo biti strankarsko politična. Z drugimi besedami: ne smejo biti strankarsko opredeljena. Narodno politična pa morajo biti, ali pa niso slovenska v narodnostnem pomenu besede. Gostilne so nepolitične ustanove. In če bodo društva nadaljevala po poti, po kateri hodijo sedaj, bodo naši domovi res samo gostilne. Gostilne so v marsičem koristne ustanove. Toda eno je gotovo: Ne morejo graditi slovenske narodne skupnosti in ne morejo pritegniti mladine, posebno ne tiste mladine, ki se hoče dvigniti na višji raven. In prav take mladine naš narod najbolj potrebuje.

Tisti društveni delavci in delavke, ki teden za tednom, vsako soboto in nedeljo garajo za društva, a obenem nasedajo komunistični propagandi, da ne smejo biti politični, se bodo drug za drugim prej ali slej prebudili in začeli spraševati: Za koga se mučim? Kdo mi bo hvaležen? Kdo se spominja, koliko sem doprinesel?

Kdor pa dela za slovenstvo in ne za gostilne, se ne bo nikoli tako spraševal. Kdor dela za slovenstvo, ne potrebuje hvaležnosti in ne potrebuje, da se kdo spominja, koliko je doprinesel. Sad dela sam je dovoljno plačilo in dovoljni spomin.

Društva morajo postati stebri slovenske skupnosti. To pa postanejo lahko samo tedaj, ko so narodno-politična, prosvetna in družabna središča slovenstva.

Merodajni ljudje v Avstraliji so zadnja leta začeli spoznavati, da je njihova priseljenška politika bila popolnoma zgrešena. Zato danes ne govorijo več o asimilaciji (vtopitvi) posameznikov, temveč o integraciji (vključitvi) etničnih (narodnostnih) skupin. Za nas to pomeni, da nas imajo za prav tako dobre Avstralce, tudi če ostanemo Slovenci, ter da nas priznavajo za narodno skupnost in da naši predstavniki lahko nastopajo v imenu vse slovenske skupnosti. Organizacijo slovenske skupnosti moramo temu prilagoditi. Pred vsem moramo dosledno vztrajati, da smo Slovenci ni ne Jugoslovani in ne dopuščati, da nas kjerkoli zastopa jugoslovansko konzularno osebje. Čim prej moramo vzpostaviti svoje narodno predstavništvo, da bodo oblasti vedele, na koga se morajo obračati.

Slovenska skupnost mora biti demokratična skupnost. Predvsem to pomeni, da morajo vodstva naših društev in podobnih organizacij biti voljena od celotnega članstva. Društva, katerih odborniki so v celoti ali deloma postavljeni od majhne skupine ljudi, niso demokratična in nimajo mesta v slovenski skupnosti. Prav tako ne morejo sedeti v odborih tisti ljudje, ki hodijo po navodila na jugoslovansko ambasado ali konzulate.

Na vseh naših prireditvah mora viseti naša narodna zastava. Tudi takrat, ko gostujejo obiskovalci iz domovine. Komunistom nihče ne brani, da imajo svojo zastavo z rdečo zvezdo na svojih komunističnih prireditvah. Na narodnih prireditvah pa lahko visi samo narodna zastava, ki je narodni simbol za vse Slovence.

Včesih se kdo oglasi in pravi, da je zastava z rdečo zvezdo mednarodno priznana. Nihče nima pravice nam Slovincem predpisovati, kakšno zastavo moramo imeti. V resnici se tudi take pravice nihče ne lasti, razen komunistov.

Prej ali slej bodo v avstralske šole uvedli pouk materinskih jezikov. Za nas Slovence je to zelo važno. Slovenci nismo, kot so Irci ali Judje, ki svoj jezik lahko pozabijo in vendar ostanejo Irci, oziroma Judje. Slovenski otrok, ki ne zna govoriti slovensko, je za slovenstvo izgubljen. Znanje jezika mora biti tudi primerno izobrazbi. Univerzitetni profesor potrebuje večji besedni zaklad kot pastir.

Noben otrok noče biti različen od svojih sovrstnikov. Dokler ni slovenščina priznana v šolah, bo slovenske otroke sram govoriti slovensko. Največji napor staršev ne morejo tega skoraj nič spremeniti. Zato je tako važno, da mora biti slovenščina predmet pouka od otroškega vrtca do mature. Tudi ne sme biti samo dodaten predmet, temveč eden od petih maturitetnih predmetov. Drugače se bo zgodilo, da bodo starši slabih učencev rekli: "Bolje, da naš otrok dela samo obvezne predmete, da bo lahko izdelal. Slovenščine se bo že pozneje navadil". Starši dobrih učencev bodo pa rekli: "Bolje, da naš otrok dela samo obvezne predmete, da bo prišel prvi. Slovenščine se bo že pozneje navadil." (Konec na strani 223)

P. BAZILIJ SPET TIPKA

2. avgusta 1975

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● Ne vem, ali je naše proščenje privabilo toliko ljudi, ali moja in patra Filipa srebrna maša. Dobro, da med svetniki ni zavisti, sicer bi mi bilo enkrat težko srečati v nebesih sveta Cirila in Metoda, toliko sem moral nehoti ta dan sprejeti na svoj račun namesto njihov. Lepo je bilo videti nabito polno cerkev: prav okrog oltarja in za oltarjem so stali, pa še ni bilo za vse prostora. Sestre so res okusno okrasile oltar, petje je bilo ubrano. S p. Filipom sva somaševala s p. Hugonom in p. Valerijanom, ki je tudi pridigal. Lepo število avstralskih sobratov je bilo med gosti. Ministrantje so se postavili z novimi modernimi oblekami, ki jih je oskrbelo Društvo sv. Eme in ukrojila s. Ksaverija.

Prijetno presenečenje za naju oba je bil dar spominskih kelihov s pateno in vrčki iz črnožgane gline (razen pozlačene notranjosti kupe) — delo našega rojaka Franca Kukovca, edinstvenega mojstra na tem polju umetnosti. Če sem prav poučen, je bila to ideja p. Stanka, dar pa Društva sv. Eme.

Ostalih darov, ki sva jih prejela srebrnomašnika v dvorani, ne morem niti naštet niti opisati. Naj se na tem mestu zahvalim iz srca vsem za vse, kakor tudi za vse ustne in pismene čestitke. Zahvala vsem, ki ste se slavja v cerkvi kakor v dvorani udeležili, zlasti vsem, ki so sodelovali pri bogoslužju, pri odskem sporedu in pri postrežbi. P. Stanku pa bom za njegove tajne priprave mogel povrniti menda samo ob — njegovi srebrni maši, če bom seveda takrat še brcal...

● Prijetno presenečenje so mi pripravili v juliju ob jubileju tudi pri maši v Geelongu in Adelajdi, za kar se prirediteljem iskreno zahvaljujem. Morwellu pa sem za zadnjo junijsko nedeljo nehoti zmešal štrne, ker je šel tja p. Stanko. Zato pa je imel zastopnike pri slovesnosti v Kew. Bog plačaj za vse!

Od Adelaide sem se na zadnjo julijsko nedeljo ob predstavitvi novega p. Filipa tudi poslovil. Po skoraj devetnajstih letih rednih obiskov slovo ni ravno lahko. Ohranil bom lepe spomine na mnoge, ki so mi v



Med srebrnomašnim bogoslužjem v Kew

teh letih pomagali vršiti svoje poslanstvo. Kljub težavam smo v marsičem le uspeli — največji uspeh pa je, da so dobili lastnega stalnega duhovnika.

● Odlična in res občudovanja vredna je bila srebrnomašna torta, ki jo je v obliki velike mašne knjige napravil Ivan Majcen. V tem je on res pravi umetnik in se je že velikokrat izkazal. Iskrena hvala, Ivan, za trud!

● P. Stanko je po srebrni maši rekel, da bi v dvorani po odskem sporedu najraje iz kože skočil, če bi znal tudi nazaj... Prav zaradi sporeda otrok Slomškove šole in naših Mladincev je pohitel z ozvočenjem odra. Poskusi pri prazni dvorani so se odlično obnesli, nihče pa ni pomislil, da polna dvorana drugače absorbira glas preko zvočnikov. Dobra šola za drugič. Vsekakor je naš oder zdaj ozvočen in bomo prihodnjič že vedeli, koliko moramo odpreti ojačevalce. Pri ozvočenju nam je občutno pomagalo z darom Društvo svete Eme.

● Dne 15. julija je v bolnišnici v Prestonu izdihnila gospa JUSTINA KRMAC r. Koren. Nekaj dni prej jo je na domu v Thomastownu, kjer je živela pri svoji hčerki Lidiji por. Gava, zadela že v drugič kap in ni bilo več pomoči. Pokojnica je bila rojena 29. oktobra 1902 v kraju Marezige pri Kopru. Tam se je tudi poročila, a moža so ji leta 1943 ubili Nemci in ostala je sama s tremi otroki. Ena hčerka je umrla doma, mati pa se je v novembru leta 1962 podala v Avstralijo k hčerki Lidiji in sinu Silvanu. Potovala je na ladji "Marconi", ki je takrat prvič plula proti avstralski celine. Vsaj zadnja leta življenja je preživela v miru in brez skrbi, drago Istro pa je gotovo pogrešala kljub težkim spominom.

Pokojno Justino smo pokropili v slovenski cerkvi na četrtek zvečer ter ob krsti zmolili rožni venec, na

petek 18. julija po maši zadušnici pa je našla svoj zadnji domek med že številnimi slovenskimi grobovi keilorskega pokopališča.

Božji mir pokojni mami, sorodnikom pa sožalje!

● Kristus je v tem mesecu poklical k sebi tudi gospo KATARINO GREGORIČ in sicer 24. julija. Pokojnica je bila doma iz Vogrskega na Primorskem, kjer je zagledala luč sveta 12. decembra 1891. Po prvi svetovni vojni se je — kot toliko primorskih rojakov — podala v Egipt, kjer je bila do leta 1965. Ladja "Roma" jo je na svoji zadnji vožnji v Avstralijo pripeljala k sinu Ivanu v Melbourne, ki je med nami dobro poznan in spoštovan. Ivan je hotel mami nuditi mirna stara leta na svojem domu v East Doncastru, njo pa je le vleklo v bližino slovenske cerkve. Ugodil ji je, ji našel sobico v bližini nas, za mamo skrbel, jo obiskoval in vozil na dom, kadar koli je želela. Malo sinov ali hčera sem srečal, ki bi mamine želje tako razumeli in izpolnili. Koliko mater zaman prosi, da bi jo domači pripeljali v slovensko cerkev, da o kaki sobici v bližini našega verskega središča sploh ne govorim. "K nam si prišla in skrbimo zate, kaj ti manjka!..." Pa mami manjka ravno tisto, kar je najbolj želela in pričakovala po prihodu v Avstralijo...

Gregoričeva mama je rada obiskovala našo cerkveno in nas, se po domače razgovorila in vsi smo jo radi imeli. Ko je obnemogla, se ji je izpolnila tudi ta želja, da so jo sprejele naše sestre v Slomškov dom in zanjno skrbale. Le par dni pred smrtjo, ko ji je bila potrebna zdravniška nega, je bila prepeljana v Cedar Court Private Hospital, Glen Iris, kjer je končala zemsko potovanje. Bila je lepo pripravljena, saj je zadnje leto prkar prejela poslednje zakramente, obhajilo pa do zadnjega ob vsaki priliki.

Ob krsti smo molili v nedeljo 27. julija zvečer, naslednji dan pa je bila pogrebna maša. Zadnje počivališče je našla Gregoričeva mama na pokopališču v Templestowe. Njeno blago dušo priporočam v molitev, sinu Ivanu ter njegovi družini pa iskreno sožalje.

● Žal je angel smrti ta mesec še tretjič prišel med nas: Preizkušana z dolgotrajno in mučno boleznijo je v Reservoir Private Hospitalu 29. julija izdihnila LILIJANA SABADIN, rojena Parovel dne 4. julija 1934, šaraše pri Kopru. V Avstralijo je dospela na ladji "Fairsea" v marcu 1956. Še isto leto se je poročila v Carltonu, domek pa sta si z možem Antonom ustanovila v Thomastownu. Neizprosna bolezen jo je zadnji čas večkrat prisilila v bolnišnico, končno jo je iztrgala iz družinske srede.

Molitve ob krsti smo imeli v naši cerkvi na četrtek zvečer, na prvi petek, 1. avgusta, pa smo po maši zadušnici izročili zemske ostanke pokojnice zemlji na keilorskom pokopališču. Naj počiva v miru božjem, žalujoči družini in materi ter vsem ostalim sorodnikom tukaj in v domovini pa naše sožalje.

● Izlet naših mladincev na Mt. Buller v soboto 19. julija je bil lep uspeh. Javilo se jih je več kot pa je bilo prostora v avtobusu za 48 oseb. Torej lepa skupina, ki je že pred šesto uro zjutraj čakala pred slovensko cerkvijo, da jih pobere avtobus. Kakor so veselo razpeloženi odšli, tako so se zvečer dobro razpoloženi in celih rok in nog vrnili. Da so bili vsi mokri, jih ni motilo. Snega so se nagledali (celo padal je kar pošteno, so mi navdušeno povedali) in naužili: nekateri s smučanjem, drugi s sankanjem, vsi pa menda s kepanjem in mavžanjem. Utrujenosti po vrnitvi niso kazali nobene — jo je pa zato p. Stanko v svojih skrbih in odgovornosti za celo veliko skupino.

● Utrujenosti tudi naslednji dan — nedelja 20. julija — pri mladincih ni bilo opaziti. Domala vsi so bili pri deseti maši, ko je prvič pri bogoslužju sodelovala njihova pevska skupina. Pod vodstvom Pahorjevega Walterja (elektr. orgle) ob spremljavi kitare (Karlo Skofic) so se že nekaj tednov vadili in nas vse prijetno presenetili. S svojo moderno slovensko pesmijo, ki so jo vnesli v mašo (namesto psalma med berili, Svet ob koncu hvalospela in pesem po obhajilu), so naše bogoslužje res poživili. Nikakega kontrasta niso čutili med običajnim petjem našega pevskega zbora in temi vložki mladih. Vse se je lepo skladalo v eno skupno molitev božjega ljudstva dveh generacij. In še nekaj: dva izmed mladih, dekle in fant, sta res lepo in razločno brala tudi obe berili. Kdo bi ne bil vesel takih mladincev? Domala vsi v skupini so že tukaj rojeni, zato nas njihov korajžni in lepo uspeli nastop še bolj veseli. Mnogo idealizma je v njih, le prilike jim je treba dati, da se pokaže.

● Porok ta mesec v Melbournu nismo imeli, pač pa bi rad omenil poroko, ki je bila 31. maja v Berri, S.A. **Elizabeta Činč** iz znane prekmurske družine je stopila pred oltar, kjer jo je pričakal **Anton Kosturjak**. Lizika, kot smo jo vajeni klicati, je bila rojena v Albury in krščena v Bonegilli, ženin pa je hrvaškega rodu. Naše čestitke!

● Krstov je bilo ta mesec pet: **John William** je novi prirastek družine Draga **Švajgerja** in Zore r. Stavdohar, Hawthorn. Krščen je bil 12. julija. — Isti dan sta bili krščeni tudi dve punčki: **Kristino Marijo** sta prinesla iz Bundoore **Jožef Barat** in **Franciška r. Bukovčak**, **Tanjo Lucijo** pa iz Brunswicka **Stanislav Grlj** in **Bruna r. Gorjanc**. — Dne 26. julija je krstna voda občila **Roberta**, ki je razveselil družinico **Jožefa Stopajnika** in **Katarino r. Krajnc**, Glen Waverley. — Za **Vesno** bodo klicali hčerkico našega fotografa **Franka Mech** in **Nade r. Lipovec**. H krstu so jo prinesli iz Tullamarine dne 27. julija. Vsem družinam iskrene čestitke!

● **BIVSI BARAGOVCI!** Obletnico Baragovega doma praznujemo letos na soboto 13. sept. zvečer. Igra BLED. Vsi vabljeni z družinami na to domače srečanje!

● Novodošli p. Lovrenc, o katerem piše p. Valerijan, bo nekaj tednov med nami v Melbournu. Nado-
mešal bo p. Stanka, ki se bo 7. avgusta odpeljal na
zaslužne počitnice po skoraj sedmih letih. Najprej
bo rimski svetoletni romar, nato pa bo obiskal svoje
čstarele starše in sorodnike, ki ga že težko pričakujejo.
Želimo mu srečno pot in seveda tudi srečen povratek!

Z njim se bo odpeljal tudi afriški misijonar p. Hugo,
ki se sam na drugem mestu zahvaljuje za gostoljub-
nost. Pravi, da je med nami pridobil celih šest kilo-
gramov — vendar mu je že dolgčas po Afriki, kjer
bodo te kile kmalu splahnele...

Mi se pa njemu zahvaljujemo za obisk in vso po-
moč, zlasti za razširitev našega misijonskega obzorja.
Kajne, da ne bomo pozabili afriških misijonov?

● Večerno mašo bomo imeli na praznik **MARIJE
KRALJICE** (petek 22. avgusta), na prvi petek v
septembru (5. sept.) ter na praznik **MARIJINEGA
ROJSTVA** (ponedeljek 8. sept.).

DRAGI MLADINCI!

Že nekaj časa obstoja skupina slovenskih **MLADIN-
CEV**, ki se srečujemo, se skupaj veselimo in tudi učimo
v verskem središču v **KEW**. Dvakrat mesečno imamo
družabno srečanje v dvorani pri plesnih vajah (na dru-
go in četrto nedeljo v mesecu) in priliko za pouk v
slovenščini (na prvo in tretjo nedeljo po deseti maši).
Prav tako dvakrat na mesec imamo tudi mladinske pev-
ske vaje, ki jih vodi Walter Pahor.

Enkrat smo že imeli večerni mladinski ples, ki je
bil prvi te vrste v Melbournu. Lepo je uspel in zdaj
že pripravljamo drugega — za sobotni večer 16. avgus-
ta. Tudi s petjem smo že nastopili tako v cerkvi kot
v dvorani.

V soboto 19. julija smo šli na prvi izlet. Imeli smo
se zares lepo. Jaz in vsi ostali mladinci želimo še več
takih veselih srečanj v božji naravi.

V našo sredo vabimo še druge naših let, da nas bo
več in bo še bolj veselo.

Vsem slovenskim mladincem pošiljam lepe prijatelj-
ske pozdrave!

EDA TOMAŽIČ

NA SNEG SMO ŠLI . . .

Kdo drugi kot melbournski **MLADINCI**, ki se zbi-
ramo v slovenskem verskem centru. Naša patra sta
nam pripravila ta izlet za soboto 19. julija. Vsi smo
bili že ob šestih zjutraj pred cerkvijo, avtobus pa je
prišel z zamudo. Končno smo se le odpeljali med sme-
hom in pesmijo, zares dobro razpoloženi. In tako raz-
igrani smo bili vso pot. Še to nas ni spravilo s tira, da
smo začeli naenkrat kihati in kašljati: nekdo se nas
je izposodil in vrgel pa avtobusu kihalni prašek. No,
ker je gotovo kihal tudi sam, mu že odpustimo.

Pomalicali smo v avtu še predno smo prišli na cilj,
da smo si tako nabrali moči za vse, kar nas je čakalo.
Na Mt. Buller smo dospeli okrog pol dvanajstih. Zad-
nji kos poti smo morali iti peš. Bilo je krasno, vse v

beli snežni odeji, ki so jo nekateri prvič videli. Na
naše veliko veselje je začelo tudi rahlo snežiti.

Imeli smo se zares odlično. Na plastiki smo se vo-
zili po hribu, padali v mehki sneg, se kepali . . . Ne-
kateri so se tudi smučali in sankali. Ubogi pater Stan-
ko je tudi okusil sneg: kar pokopali smo ga vanj, "da
ga ne bo zeblo". . .

Seveda je bilo kar pošteno mrz. Zato so se neka-
teri raje umaknili v kočjo k toplemu ognju, junaški pa
so kar vztrajali pri zimskih igrah.

Okrog pol štirih smo morali proti domu. Seveda smo
se prej okrepčali in tudi preoblekli, saj smo bili vsi
mokri. P. Stanko je skrbel, da smo bili vsi suhi in se
ne bi kdo prehladil. Pot domov je bila bolj mirna kot
pa pot zjutraj na izlet: bili smo izmučeni in nekateri
so kar zaspali. Vendar smo bili vsi zadovoljni in do-
bro razpoloženi, ko se je avtobus končno okrog pol
devetih zvečer ustavil pred našo cerkvijo v Kew. Hvala
Bogu, da smo bili tudi vsi celi in zdravi.

V imenu vseh **MLADINCEV** se zahvaljujem našemu
verskemu centru, ki nam je omogočil ta prijetni dan v
snežni naravi. Posebno zahvala seveda p. Stanku, da je
imel skrb in potrpljenje z nami in je razumel našo
mladostno razigranost.

CVETKA SEDMAK



Sedmakova Cvetka ni vzela samo peresa v
roke, ampak tudi risalni svinčnik. Oveko-
večila je **MLADINCE** na snegu, kjer so
v veselju kar vsi vneti fotografi odpovedali



Izpod Triglava

BELTINCE smo v zadnji številki omenili kot slovensko faro z največ duhovniških poklicev. Naj danes dodamo, da so imeli tam 13. julija pod starodavnimi platanami pred cerkvijo kaj zanimivo bogoslužje: okrog oltarja se je zbralo nad tri tisoč vernikov, ob oltarju pa večina od 34 duhovnikov, 26 redovnic in 3 redovnih bratov, ki izhajajo iz te prekmurske župnije. Vsi seveda niso mogli priti, saj so nekateri daleč po svetu. Požrtvovalni dekan Janko Škraban, ki je to bogoslužno srečanje organiziral, je povedal, da ne gre za kak triumfalizem, niti za samohvalo, temveč za preprosto "zahvalo Bogu, ker nas ima tako rad". Ob tej priliki so se spomnili tudi tridesetletnice, kar je dekan Škraban beltinški župnik.

Če kje, je seme poklicev v Beltincih res padlo na rodovitna tla. Da bi le bilo tako tudi v bodoče in da bi še veliko slovenskih fara posnemalo Beltince!

ZA TRIDESETLETNICO so v Ljubljani med drugimi svečanostmi odkrili spomenik narodnemu heroju Stanetu Rozmanu. Mož se je po uradnih izjavah smrtno ponesrečil v novembru 1943 ob preizkušanju orožja. Priče iz njegove bližine tistega časa, ki so danes po svetu med begunci, pa trdijo drugače. Takrat so vsi znaki kazali na to, da se ga je rešila Fronta sama, ker je bil samosvoj in se je upiral odredbam od zgoraj...

Londonski **KLIC TRIGLAVA** dostavlja poročilo o tem spomeniku, da "so si slovenski komunisti sami v kočevskem Rogu postavili spomenik, ki jim ga ni mogel izklesati noben kipar". Tudi je prevelik, da

bi ga mogli zakriti in prav ob tridesetletnici je s Kočbekovim pričevanjem znova prišel na dan. "Ogromnosti tega spomenika ni mogoče bolje izmeriti, kakor če postavimo krste z zverinsko pobitimi domobranci drugo ob drugo: vrsta bi segala od Ljubljane do Kranja. Ob tem dantejevskem prizoru se šele pokaže okrutnost zmagovalcev v vsej grozi in njihovo sovraštvo do lastnih sorojakov v brezmejnosti. Pozni rodovi bodo z grozo govorili o tem najbolj krvavem zločinu vse slovenske zgodovine, o katerem vedno več resnice pronica v javnost, pa če se krvavi oblastniki še tako trudijo, da bi gotove predele kočevskega Roga označili za prepovedana področja, kamor da nima nihče vstopa," dostavlja **KLIC TRIGLAVA**.

NAJVEČJI AKVARIJ v Sloveniji in tudi celi Jugoslaviji ima "toti Maribor". Uredili so ga že pred 23-letji iz prostorov nekdanje kavarne. Za morske ribe dovažajo vsak dan svežo morskovo vodo iz Jadrana. Vodstvo bi rado akvarij še povečalo in med drugim uredilo prostor za krokodila, kalifornijskega leva in pingvine. Zal toži domače časopise, da za to ni posluha in ne denarja...

29.000 NOVOROJENČKOV se letno rodi v Sloveniji, kot pravijo zadnje statistike. Torej le 16 na tisoč prebivalcev, kar ni visok prirastek, ampak za narodno rast kaj vznemirljivo dejstvo. Oblastniki se sprepujejo, kaj je temu nizkemu številu vzrok. Iščejo pa ga povsod, le tam ne, kjer je bistvo: v vzgoji brez Boga in njegovih zapovedi, v načrtnem omejevanju rojstev in dovoljenju splava. Tožijo nad stanovanjskimi razmerami: letno je bilo v zadnjih štirih letih v Sloveniji okrog 14.000 porok, stanovanj pa je bilo v istem razdobju zgrajenih le okrog 10.000. Tudi stanje v gradnjah stanovanj se slabša. Za drugi vzrok pa omenjajo, da se 70% otrok rodi zaposlenim materam, dočim je v "jaslih" po Sloveniji prostora samo za okrog 800 dojenčkov...

NA ENEM ZADNJIH SEJMIŠČ so razstavljali peki: kruha je bilo na razstavi 64 vrst, s pecivom vred kar 130. Obiskovalci pa so za časopise rekli svoje: kaj pomaga vsa ta lepa izbira na razstavi,

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

IN

Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebjc je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

ko pa v trgovinah kruha v vseh teh vrstah ni mogoče kupiti...

V zvezi z razstavo navaja domače časopisje tudi podatke, da spečejo v Jugoslaviji letno eno milijardo 300 milijonov kilogramov kruha. Dodaja pa nič kaj vzpodbudno vest, da zaradi slabe kvalitete ovržejo količino kruha za vrednost 320 milijonov dinarjev letno. 210 milijonov dinarjev letne izgube pa napravijo mlinarji, ki iz 100 kilogramov pšenice zmeljejo samo 75 do 76 kilogramov moke namesto predvidenih 80 kilogramov.

ZANIMIVOST ZASE so mednarodne peš poti in križem Evrope so jih napravili že več. Te poti so zgolj za ljudi, ki hočejo potovati "po starem" — peš. Ogibljejo se večjih mest in tudi turističnih krajev, ki danes žal kar mrgole turistov in njih avtomobilov. Te peš poti imajo znake, koliko je do kakega večjega mesta, kje je mogoče mimogrede kupiti mleko, kruh in podobno, kje prenočiti pri kakem gostoljubnem kmetu itd. . . .

V letošnjem juniju so predali "prometu" slovenski del takozvane "**Jantarske peš poti**", ki se vije od Baltika (Luebeck) do Jadrana (Opatija). V Sloveniji se ta pot prične pri Radeljskem sedlu, teče čez Pohorje, Paški Kozjak, preko zasavskih hribov na Iški Vintgar, od tam pa dalje čez Bloke in Snežnik. Ker gre večina noma po gozdovih, si je pri ljubiteljih pešačenja pridobila sloves kot "najbolj zelena pot v Evropi". Tudi je znana kot zelo zložna in prijetna za hojo. V ponos nam je lahko in bo brez dvoma privabila v Slovenijo mnogo tujcev.

Ta "**Jantarska peš pot**" je prekinjena samo na Češkem. Tam je za enkrat še niso uredili, a vse kaže, da jo bodo.

DA IMA SLOVENIJA po lanskim številkah skupno 1.782.470 prebivalcev, smo menda že enkrat omenili. Od teh je bilo lani po uradnih podatkih zaposlenih 662.527 oseb, kar nanese 37,2 odstotka celotnega prebivalstva. Med številom zaposlenih je 42,6% žensk — kar visoka številka, ki ima gotovo svoje posledice na poslanstvo žene in matere v družini. Domača vzgoja otrok (če jih je kaj več kot eden) se na splošno le zanemarljivo in prepušča več ali manj šoli, ki pa staršev in zlasti matere ne more nadomestiti. Še stara mati — kdor je tako srečen, da jo ima pri hiši — je ne more. Otrok bo vso svojo zgodnjo mladost veliko pogrešal in tudi kasneje ne bo razumel, da je mati morda delala prav zato, da bi njemu pripravila lepše in boljše življenje.

LOJZE BRATUŽ, znana žrtev fašističnega nasilja med primorskimi Slovenci v letu 1937, je dobil letos doprni kip v atriju goriškega Katoliškega doma. Zamejski Slovenci nočejo pozabiti tega svojega mučenika in prav je tako. Spomenik jih bo znova in znova spominjal, naj ostanejo zvesti idealom, za katere je pokojni Bratuž delal in živel, pa tudi dal svoje življenje.



TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

SLOVENSKA POT (nadaljevanje strani 218 — konec):

Obstoja nevarnost, da bodo šolske oblasti dostikrat hotele vsiliti slovenskim otrokom pouk srbohrvaščine z izgovorom, da je Slovencev premalo. Dolžnost slovenskih staršev je, da se takemu vsiljevanju odločno uprejo, če se kje pojavi. Materinščine se ne učimo zato, da znamo en jezik več ali zato, ker je praktično. Materinščine se učimo, ker je materinščina.

Pravica do slovenskega šolstva je bila vedno v ospredju slovenske politike. Tako pod ranjko Avstriji, tako danes v zamejstvu v Italiji in Avstriji; tako povsod na svetu, kjer obstoja slovenska manjšina, vključno v Avstraliji.

Slovenci smo sposoben narod. V manj kot dvesto letih smo se iz naroda tlačanov povzpeli na raven najbolj naprednih in najbolj razvitih narodov. Če smo v Avstraliji zamudili leta, smo dovolj sposobni, da zamudo v kratkem času nadoknadimo.

Tudi dejstvo, da nas je malo, ne sme biti nobena ovira. Take težave lahko premostimo z boljšo organizacijo in povezanostjo. Poleg tega smo Slovenci navajeni biti jeziček na tehtnici. Pred prvo svetovno vojno je bila Avstro-Ogrska velesila in vendar je leta 1895 avstrijska vlada padla, ker ni hotela ustreči Slovincem v njihovi zahtevi po slovenskih paralelkah na celjski gimnaziji.

Pravijo, da je manj kot pol odstotka ljudi odgovorno za napredek človeštva. Po istem ključu nas ni potrebno niti sto v Avstraliji, da iz mlačne, razbite in demoralizirane črede Slovencev zgradimo vročo, enotno in samozavestno slovensko skupnost. Pogoji pa je, da tistih sto nismo ribe na suhem.

OSMA POSTAJA jeruzalemskega križevega pota, pri kateri je Jezus na poti v smrt srečal jeruzalemske žene zunaj mestnega obzidja, je danes označena na steni grške cerkve z latinskim križem in grško besedo NIKAI. Ob cerkvi je grški samostan, ki je bil svoj čas rezidenca kanonikov božjega groba.

O tem srečanju z žalujočimi in jokajočimi ženami govori evangelist Luka (23, 28-31):

Jezus se je k njim obrnil in rekel: "Hčere jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki! Zakaj glejte, prišli bodo dnevi, ob katerih poroko: 'Blagor narodovitim, in telesom, ki niso rodila, in prsim, ki niso dojile.' Takrat bodo začeli govoriti goram: 'Padite na nas', in gričem: 'Pokrijte nas'. Zakaj če z zelenim lesom tako delajo, kaj se bo zgodilo s suhim?"

V svetem pismu je zeleno drevo podoba pravičnega, suho drevo pa podoba grešnika.

Deveta postaja (Jezus pade tretjič pod križem) je že blizu bazilike božjega groba, na pročelju koptske cerkve.

Da mogočna bazilika sama obsega prostor dogodkov, ki se jih spominjamo pri zadnjih petih postajah Kristusovega križevega pota, sem omenil že zadnjič.

Tako je romar ob koncu doživetja Gospodove odrešilne poti v smrt spet na kraju, ki ga je sicer verjetno obiskal že takoj ob prihodu v Jeruzalem. A po pobožnosti križevega pota ga občuti vse globlje kot zgolj pri ogledu. Rekel bi: komaj si upa dihati na tem kraju največjega božjega ponižanja in izničenja. Oči se odpro in zazro poleg Kalvarije in božjega groba tudi zarjo vsta-

V času obiskanja...

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani. . ." Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

rimski tečaj — v latinščini so tej meri rekli Stadium — je meril 186,36 m); kar malo predolga pot, da bi jo učenca končala v Emavsu zvečer in takoj zopet nastopila nazaj proti Jeruzalemu.

Dvome so potrdili dokazi, da v rokopisih ne gre za nikako pomoto. Gre torej za kraj, ki je od Jeruzalema zares oddaljen le 60 tečajev (11—12 kilometrov), ki pa je izgubil svoje ime Emavs iz Kristusovega časa. Za mnoge kraje po Palestini, ki so tolikokrat menjavali gospodarje in prebivalce, bili porušeni in zopet pozidani, ni mogoče ugotoviti imen v preteklih stoletjih.

Po skrbnem iskanju so šele križarji našli kraj, ki je odgovarjal opisu in razdalji od Jeruzalema, ter svojo najdbo tudi podprli z raziskavami in krajevno tradicijo. Kdaj bi vasica izgubila svoje ime iz Kristusovega časa, ni bilo mogoče ugotoviti. Morda je bilo skromno naselje porušeno in opuščeno že v vojnah leta 70 ali 135. Pisatelji četrtega stoletja in skozi vso bizantinsko dobo niso vedeli za njegov obstoj. Današnje ime kraja, El-Qubeibeh, najdemo prvič v arabskih listinah trinajstega stoletja. Naša zgodovina svetih krajev pa nam pove, da so že prvi frančiškani — čuvarji Svete dežele vodili romarje tudi v ta kraj. Tradicija romanj je bila zaradi varnosti sicer leta 1689 pretrgana, je pa 1852 znova oživila.

Ker vemo iz svetopisemskega poročila, da se je vstali Zveličar pridružil učencema med hojo proti Emavsu, nas bo tudi ta pot zanimala.

Iz Jeruzalema sta šla učenca skozi znana Damaščenska vrata, da sta se znašla na cesti proti severu. Ista cesta nas danes vodi skozi Nablus proti Nazaretu, a za obisk Emavska smo na njej seveda samo devet kilometrov. Ko zapustimo Jeruzalem, nas pelje preko Scopus višavja, ki oklepa mesto na severovzhodni strani ter se združuje z Oljsko goro. Pogled nazaj je zares lep: od tu so občudovale Jeruzalem zgodovinske osebnosti, ki so ga prišle zavzet. Tu je daleč nazaj

jenja, ki ruši staro in postavlja novi red, pa tudi meni in slehernemu človeku daje upanje v vstajenje. Novo nebo in nova zemlja se odpirata pred romarjem. Veličastna Aleluja odmeva v ušesih.

Nič čudnega, če misel slovenskega romarja ob tem kar sama pohiti do naših vstajenjskih procesij. Ljudje stopajo iz cerkve z Bogom skozi vas, po pomladansko razkošnih travnikih in gozdovih. Pesem jim vre iz srca kot gorski potok. V dušah je praznik, ki ga je težko opisati — lahko ga samo doživiš . . .

Le ob zavesti vstajenja dobi Kristusov križev pot misel in vrednost. To čuti sleherni romar, ko ob koncu petkove jeruzalemske pobožnosti poklekne ob praznem Gospodovem grobu.

EMAVS

je nam kristjanom znano ime v zvezi z novico o Kristusovem vstajenju. Evangelist Luka nam je ohranil zapis o dveh učencih, ki sta prav na nedeljo vstajenja razočarana zapustila Jeruzalem in se odpravila proti Emavsu. Eden izmed njiju je bil Kleofa in je imel v Emavsu svoj dom. Na poti pa se jima je pridružil sam vstali Zveličar. Razlagal jima je pisma, ki govore o odrešenju, a spoznala sta Neznanca šele na Kleofovem domu v Emavsu po lomljenju kruha. Takoj sta se napotila nazaj v Jeruzalem, da javita apostolom veselo novico (Prim. Lk 24, 13-35).

V tem svetopisemskem poročilu je torej jasno omenjen

trg, ki se imenuje Emavs in je šestdeset tečajev oddaljen od Jeruzalema (Lk 24,13).

V prvih stoletjih so zgodovinarji predpostavljali da gre za kraj Amwas, ki ga je rimski cesar Tit leta 70 preimenoval v Nicopolis. Vasica je bila znana še iz stare zaveze, saj je pri tem kraju leta 165 pr. Kr. Juda Makabejec premagal vojsko Antioha IV. (Prim. I Mac 3, 10; 4,3.). Je 160 tečajev oddaljen od Jeruzalema, zato so tudi predpostavljali kot dejstvo, da je evangelist oz. prepisovalec evangelija enostavno napravil pomoto pri zapisu števila: namesto 160 naj bi zapisal samo 60 tečajev. Nastali pa so dvomi ob misli, da je 160 tečajev okrog trideset kilometrov (en



v zgodovini stal Senaherib, Nabukadonezar, Tit, križar Gotfrid Bujonski . . .

Cesta nas vodi dalje po tipični judejski pokrajini, ki je polna bibličnih spominov. Domala sleherni naselje je znano v daljni izraelski zgodovini. Na desno je prilično visok hrib Ras Kharubeh — kraj rojstnega mesta preroka Jeremija. Wadi Farah z Ain Farah studentem pa mnogi sprejemajo kot priljubljen kraj pastirja Davida in ji pripisujejo opis Davidovega 22. psalma:

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka;
na zelenih pašnikih mi daje ležišča.
K vodam počitka me vodi,
mojo dušo poživlja.
Vodi me po pravih potih zaradi svojega imena.
Tudi če bi hodil v temni dolini,
ne bom se bal hudega, ker si ti z menoj;
tvoja gorjača in tvoja palica sta mi v tolažbo...



Pot v Emavs



**SVETA
DRUŽINA
na steni
adelaidske
kapelice**

ADELAIDSKI ODMEVI

Fr. Philip I. Feryan O.F.M.

Holy Family Slovene Mission

47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007

Telefon: 46-5733.

Vsak dan dobivam vprašanja: "Kako vam ugaja Avstralija? ...". Jaz pa: "Lepo je, lepo ...". Četudi je še nisem ravno veliko videl. In v spomin mi pridejo besede p. Bazilija: "...". Tudi puščava ima svojo lepoto ...". Na poti v Whyallo pa sem le nekam žalostno gledal skozi okno drvečega avtomobila na to "avstralsko lepoto". A kljub temu je toliko Slovencev našlo tu kruh, čeprav je bil spočetka trd. Jaz pa sem že takoj ob prihodu našel mehko slovensko srce, ki ga tudi tujina ni mogla zagreniti in okameniti. Našel sem domačo besedo in lepo pesem. Bogu se zahvaljujem za vse. In vem, da bom z božjo pomočjo tudi v Avstraliji našel dovolj dobre zemlje in dovolj dobre pšenice, da bomo skupno mesili poleg potic, pit in pogač tudi dobrega kruha, ki nam ga deli Jezus za naše duhovno življenje pri obhajilni mizi in poslušanju božje besede.

Zdaj imamo v naši kapelici Misijona sv. Družine Jezusa stalno med nami. Tabernakelj je napravil kaj dolgo pot, predno je prišel do nas. Iz kapelice v Kew je po otvoritvi cerkve romal v Sydney, ko so tam z graditvijo cerkvice dobili novega, je pa čakal na Adelaido. Z mano je priromal in g. Ivan Kovačič je napravil zanj primeren podstavek v kotu kapelice. Da, Ivan je vedno razpoložen za vsako pomoč. Tudi svoj avto mi daje na razpolago in za taksista mi služi, dokler se ne bom s pomočjo dobrih ljudi postavil na svoje noge.

*

Ko sva s p. Bazilijem na petek 25. julija govorila z adelaidskim nadškofom Gleesonom, je bil zelo zadovoljen, da sem končno prišel. Tudi nad našo kapelico z Najsvetejšim je pokazal svoje veselje. "Vsak dan priporočite svoje ljudi Jezusu, kakor mu jaz vsako jutro priporočam vse skupine: Poljake, Italijane, Hrvate, Špance in naše Avstralce, pa Vas Slovence ...". Da bi se vsi počutili doma, saj smo v Jezusu in z Jezusom vsi ena družina ...". Tako mi je naročil in tako bom delal.

Sedaj se polagoma vživljam v nove razmere: počasi Adelaidski spoznavajo mene in jaz spoznavam njih. Hvala za dobrodošlico, ki sem je bil deležen na nedeljo 27. julija! Zlasti vsem prirediteljem zakuske v Domu iskren Bog plačaj! Poskušal bom v bližnji bodočnosti obiskati vse družine, pa tudi sam na Misijonu obiske rad sprejemam. Vrata so odprta vsakemu, pa naj bo za posvet, ali pa za skodelico kave ali kozareček vina.

No, pa sem končno le prišel med Vas. Vse iskreno pozdravljam, zlasti adelaidske brate in sestre, med katerimi bom živel. Dolgo ste me čakali in le ne zaman. Upam, da niste "kupili mačka v žaklju" — skušal bom storiti svoje in pomagati orati slovenske brazde, ki so že začrtane v trdi avstralski zemlji. Vidim, da je že dosti truda vloženega v delo za adelaidsko skupnost. Ko sem ob prihodu našel hišico Misijona svete Družine s kapelico, za sosedo pa ponosni Slovenski dom, sem bil prijetno presenečen. Lepa spomenika Vaše delavnosti ter vere in zaupanja v še lepšo bodočnost. Ko ste prihajali brez vsega v Avstralijo, so bili drugačni časi. S svojim znojem in trdim delom ste si postavljali domove, pa tudi ta košček slovenske domovine vsej skupnosti je moral vzkleti, da je življenje lepše; in bo še lepše, če bomo skupno in nesebično delali za našo narodno družino.

*

Moram priznati, da me je Avstralija malo skrbela. Danes se smejem, takrat pred nekako tremi leti pa me je kar s tira vrgla pripomba p. Bazilija v enem izmed pisem: "...". Pridi vendar! — Že urejamo Tvoj bodoči domek. Zdaj smo stranišče napravili v hiši — prej je bil zunaj ...". Bog se usmili, kaj grem v Afriko in ne v Avstralijo, ko še tako potrebne naprave nimajo po hišah? ...". Nekako sem se vdal, da bom vseeno izpolnil svojo obljubo, četudi se je zavlekla. No, pa saj se ni zavlekla zaradi tiste pripombe v pismu ...

*

✱

Vsemu lepemu in dobremu je primešana tudi žalost. Svoje delo med adelaidskim Slovenci sem začel — s pogrebom. Takoj ob prihodu sem zvedel, da je 7. julija med delom v tovarni Bog nenadoma poklical k sebi AMALIJO PAHOR r. Pangos. Rojena je bila dne 28. aprila 1928 v Brestovici. Pri sv. Lovrencu v Trstu se je 1952 poročila z Davidom, dve leti kasneje (v februarju 1954) pa je Pahorjeva družina na ladji "Toscana" dospela v Avstralijo. Po nekaj letih v gozdni naselbini Nangwarry so se preselili v Adelaido in nastanili v Royal Parku. Kot dobra in požrtvovalna slovenska mati je Amalija živela v delu za svojega moža in štiri otroke: Cvetko, Jožefa, Mary in Suzy.

Dne 9. julija zvečer smo se zbrali v pogrebnem zavodu ter molili za pokoj njene duše, za člane družine pa Boga prosili tolažbe in pomoči, da bodo nenadni udarec vdano prenesli. Naslednji dan smo za pokojnico imeli mašo zadušnico v cerkvi sv. Stanislava v Royal Parku, nato pa jo spremili k večnemu počitku na pokopališče v Cheltenhamu. Naj počiva v miru, Davidu in otrokom pa iskreno sožalje.

✱

Ob prihodu sem zvedel še za eno žalostno novico, ki še ni bila objavljena v MISLIH. Družino Alojzija in Marije MILOŠIČ, Ingle Farm, je 22. junija letos zapustil komaj štiriletni sinko David. Bil je s svojim očetom v avtomobilski nesreči: Davy je podlegel hudim poškodbam, dočim je oče še vedno v bolnišnici med resnimi bolniki. Ob priliki pogreba je bila angelska maša darovana v cerkvi sv. Patrika na Grote Street v mestu, pogreb pa je bil na pokopališču v Salisbury. Naše sožalje Milošičevi družini, združeno z iskrenimi željami, da jim ta usodna nesreča vsaj očka vrne zdravega iz bolnišnice.

✱

Zdaj pa pogledimo še malo naprej! Redna slovenska

maša bo do nadaljnjega **sleherni mesec na četrto nedeljo ob štirih** v isti cerkvi kot doslej. Ostale nedelje pa bo maša ob desetih dopoldne v kapelici Misijona sv. Družine. Pred vsako mašo je tudi prilika za spoved.

Dnevna sveta maša v kapelici je ob 8.30 zjutraj, razen če se posebej domenimo za kako drugo uro. Včasih družini, ki želi sveto mašo, bolj ugaja večerna ura. Vsekakor bom rad ustregel v vsakem primeru.

Whyallo sem prvič obiskal na sredo 23. julija, Berri pa na ponedeljek 28. julija, da smo se vsaj spoznali. V Whyalli smo se dogovorili za redni obisk na vsaka dva meseca, v Berriju pa za vsaki mesec. Rad bi navezal tudi stike s slovenskimi družinami v Mt. Gambieru ter Coober Pedyju, da se dogovorimo za srečanje. Če Bog da, bo tudi Perth na vrsti. To je skromen in nepopoln načrt za začetek, podrobnosti bom pa sproti objavljal.

V Adelaidi nameravam vpeljati verski pouk za našo mladino, ko se malo bolj znajdem in uredim stvari. Za enkrat pa bom z veseljem pomagal gospe Davorini Gustinčič, ki pripravlja mladino za nastop Očetovskega dne v septembru.

✱

Ne bi bilo prav, da bi ne omenil slovenskega dekleta, učiteljice **Laure Premrl**, ki je pod sponzorstvom Adelidskega slovenskega kluba v "Miss Australia Quest". V petek 25. julija je bil v Domu "Gala-Ball", katerega dobiček je šel v Laurino nabirko za spastične otroke. Med povabljenimi gosti večera je bil tudi župan Hindmarsh.

Malo nas je Slovencev, pa se v tekmi kar nič ne bojimo številnih in velikih. Prav je, da Adelaidčani podpremo to akcijo: za našo Lauro in spastične otroke.

✱

Pa naj še za drugič kaj ostane! Za prvič bo menda kar dovolj.

VSI PRAVIJO, da je zrak tisti, ki dela na Krasu ljudi stare, ki povzroča, da imaš več otrok v hiši kot kokoši, a jaz vem nekaj več. Nisem videl večje skromnosti kot na Krasu, nisem našel večje in globlje ljubezni kot tam.

Ne smem reči, da se dekleta oblačijo v raševino in vsipajo pepel na svoje glave. O ne! Trst in Gorica sta blizu in moda je na deželi kot drugod vsaj že drugo leto. Toda toliko zdravja nisem videl na vseh svojih ahasverskih poteh kakor na Krasu. O, naj ne bodo druga dekleta huda, saj imajo tudi druga dekleta svoje odlične posebnosti, če ne, bi jih fantje ne marali in bi vsi drli na Kras — vendar moram povedati, da so Kraševke lepe: rdeče brez šminke, obrije jih pa burja. Naporna pota in bremena ojeklene mišice. Če neseš na glavi, se ne moreš držati sključeno!

Naj povem še svojo željo: na Kras bi rad šel, jedel kraški pršut in pil kraški teran na kraškem ognjišču.

Kdor tega še ni storil, ne ve, kaj je Kras. Kar je drugod polh in ogenj v gozdu, je na Krasu ognjišče, pršut in teran.

V Trnovskem gozdu pa imaš polhe in ognjišče in pršut in teran. Samo teran morajo pripeljati s pravega Krasa. Onega onkraj Vipave.

NARTE VELIKONJA (KRAS, odlomek)

ADELAIDSKI ODMEVI

Fr. Philip I. Feryan O.F.M.

Holy Family Slovene Mission
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.



SVETA
DRUŽINA
na steni
adelaidske
kapelice

No, pa sem končno le prišel med Vas. Vse iskreno pozdravljam, zlasti adelaidske brate in sestre, med katerimi bom živel. Dolgo ste me čakali in le ne zaman. Upam, da niste "kupili mačka v žaklju" — skušal bom storiti svoje in pomagati orati slovenske brazde, ki so že začrtane v trdi avstralski zemlji. Vidim, da je že dosti truda vloženega v delo za adelaidsko skupnost. Ko sem ob prihodu našel hišico Misijona svete Družine s kapelico, za soseda pa ponosni Slovenski dom, sem bil prijetno presenečen. Lepa spomenika Vaše delavnosti ter vere in zaupanja v še lepšo bodočnost. Ko ste prihajali brez vsega v Avstralijo, so bili drugačni časi. S svojim znojem in trdim delom ste si postavljali domove, pa tudi ta košček slovenske domovine vsej skupnosti je moral vzklicati, da je življenje lepše; in bo še lepše, če bomo skupno in nesebično delali za našo narodno družino.

*

Moram priznati, da me je Avstralija malo skrbela. Danes se smejem, takrat pred nekako tremi leti pa me je kar s tira vrgla pripomba p. Bazilija v enem izmed pisem: "... Priidi vendar! — Že urejamo Tvoj bodoči domek. Zdaj smo stranišče napravili v hiši — prej je bil zunaj ...". Bog se usmili, kaj grem v Afriko in ne v Avstralijo, ko še tako potrebne naprave nimajo po hišah? ... Nekako sem se vdal, da bom vseeno izpolnil svojo obljubo, četudi se je zavlekla. No, pa saj se ni zavlekla zaradi tiste pripombe v pismu ...

*

Vsak dan dobivam vprašanja: "Kako vam ugaja Avstralija? ...". Jaz pa: "Lepo je, lepo ...". Četudi je še nisem ravno veliko videl. In v spomin mi pridejo besede p. Bazilija: "... Tudi puščava ima svojo lepoto ...". Na poti v Whyallo pa sem le nekam žalostno gledal skozi okno drvečega avtomobila na to "avstralsko lepoto". A kljub temu je toliko Slovencev našlo tu kruh, čeprav je bil spočetka trd. Jaz pa sem že takoj ob prihodu našel mehko slovensko srce, ki ga tudi tujina ni mogla zagreniti in okameniti. Našel sem domačo besedo in lepo pesem. Bogu se zahvaljujem za vse. In vem, da bom z božjo pomočjo tudi v Avstraliji našel dovolj dobre zemlje in dovolj dobre pšenice, da bomo skupno mesili poleg potic, pit in pogač tudi dobrega kruha, ki nam ga deli Jezus za naše duhovno življenje pri obhajilni mizi in poslušanju božje besede.

Zdaj imamo v naši kapelici Misijona sv. Družine Jezusa stalno med nami. Tabernakelj je napravil kaj dolgo pot, predno je prišel do nas. Iz kapelice v Kew je po otvoritvi cerkve romal v Sydney, ko so tam z graditvijo cerkvice dobili novega, je pa čakal na Adelaido. Z mano je priromal in g. Ivan Kovačič je napravil zanj primeren podstavek v kotu kapelice. Da, Ivan je vedno razpoložen za vsako pomoč. Tudi svoj avto mi daje na razpolago in za taksista mi služi, dokler se ne bom s pomočjo dobrih ljudi postavil na svoje noge.

*

Ko sva s p. Bazilijem na petek 25. julija govorila z adelaidskim nadškofom Gleesonom, je bil zelo zadovoljen, da sem končno prišel. Tudi nad našo kapelico z Najsvetejšim je pokazal svoje veselje. "Vsak dan priporočite svoje ljudi Jezusu, kakor mu jaz vsako jutro priporočam vse skupine: Poljake, Italijane, Hrvate, Špance in naše Avstralce, pa Vas Slovence ...". Da bi se vsi počutili doma, saj smo v Jezusu in z Jezusom vsi ena družina ... Tako mi je naročil in tako bom delal.

Sedaj se polagoma vživljam v nove razmere: počasi Adelaidsčani spoznavajo mene in jaz spoznavam njih. Hvala za dobrodošlico, ki sem je bil deležen na nedeljo 27. julija! Zlasti vsem prirediteljem zakuske v Domu iskren Bog plačaj! Poskušal bom v bližnji bodočnosti obiskati vse družine, pa tudi sam na Misijonu obiske rad sprejemam. Vrata so odprta vsakemu, pa naj bo za posvet, ali pa za skodelico kave ali kozareček vina.

✱

Vsemu lepemu in dobremu je primešana tudi žalost. Svoje delo med adelaidskim Slovincem sem začel — s pogrebom. Takoj ob prihodu sem zvedel, da je 7. julija med delom v tovarni Bog nenadoma poklical k sebi AMALIJO PAHOR r. Pangos. Rojena je bila dne 28. aprila 1928 v Brestovici. Pri sv. Lovrencu v Trstu se je 1952 poročila z Davidom, dve leti kasneje (v februarju 1954) pa je Pahorjeva družina na ladji "Toscana" dospela v Avstralijo. Po nekaj letih v gozdni naselbini Nangwarry so se preselili v Adelaido in nastanili v Royal Parku. Kot dobra in požrtvovalna slovenska mati je Amalija živela v delu za svojega moža in štiri otroke: Cvetko, Jožefa, Mary in Suzy.

Dne 9. julija zvečer smo se zbrali v pogrebem zavodu ter molili za pokoj njene duše, za člane družine pa Boga prosili tolažbe in pomoči, da bodo nenadni udarec vdano prenesli. Naslednji dan smo za pokojnico imeli mašo zadušnico v cerkvi sv. Stanislava v Royal Parku, nato pa jo spremili k večnemu počitku na pokopališče v Cheltenhamu. Naj počiva v miru, Davidu in otrokom pa iskreno sožalje.

✱

Ob prihodu sem zvedel še za eno žalostno novico, ki še ni bila objavljena v MISLIH. Družino Alojzija in Marije MILOŠIČ, Ingle Farm, je 22. junija letos zapustil komaj štiriletni sinko David. Bil je s svojim očetom v avtomobilski nesreči: Davy je podlegel hudim poškodbam, dočim je oče še vedno v bolnišnici med resnimi bolniki. Ob priliki pogreba je bila angelska maša darovana v cerkvi sv. Patrika na Grote Street v mestu, pogreb pa je bil na pokopališču v Salisbury. Naše sožalje Milošičevi družini, združeno z iskrenimi željami, da jim ta usodna nesreča vsaj očka vrne zdravje iz bolnišnice.

✱

Zdaj pa pogledajmo še malo naprej! Redna slovenska

maša bo do nadaljnjega sleherni mesec na četrto nedeljo ob štirih v isti cerkvi kot doslej. Ostale nedelje pa bo maša ob desetih dopoldne v kapelici Misijona sv. Družine. Pred vsako mašo je tudi prilika za spoved.

Dnevna sveta maša v kapelici je ob 8.30 zjutraj, razen če se posebej domenimo za kako drugo uro. Včasih družini, ki želi sveto mašo, bolj ugaja večerna ura. Vsekakor bom rad ustregel v vsakem primeru.

Whyallo sem prvič obiskal na sredo 23. julija, Berri pa na ponedeljek 28. julija, da smo se vsaj spoznali. V Whyalli smo se dogovorili za redni obisk na vsaka dva meseca, v Berriju pa za vsaki mesec. Rad bi navezal tudi stike s slovenskimi družinami v Mt. Gambieru ter Coober Pedyju, da se dogovorimo za srečanje. Če Bog da, bo tudi Perth na vrsti. To je skromen in nepopoln načrt za začetek, podrobnosti bom pa sproti objavljali.

V Adelaidi nameravam vpeljati verski pouk za našo mladino, ko se malo bolj znajdem in uredim stvari. Za enkrat pa bom z veseljem pomagal gospe Davorini Gustinčič, ki pripravlja mladino za nastop Očetovskega dne v septembru.

✱

Ne bi bilo prav, da bi ne omenil slovenskega dekleta, učiteljice Laure Premrl, ki je pod sponzorstvom Adelaidskega slovenskega kluba v "Miss Australia Quest". V petek 25. julija je bil v Domu "Gala-Ball", katerega dobiček je šel v Laurino nabirko za spastične otroke. Med povabljenimi gosti večera je bil tudi župan Hindmarsh.

Malo nas je Slovencev, pa se v tekmi kar nič ne bojimo številnih in velikih. Prav je, da Adelaidčani podpremo to akcijo: za našo Lauro in spastične otroke.

✱

Pa naj še za drugič kaj ostane! Za prvič bo menda kar dovolj.

VSI PRAVIJO, da je zrak tisti, ki dela na Krasu ljudi stare, ki povzroča, da imaš več otrok v hiši kot kokoši, a jaz vem nekaj več. Nisem videl večje skromnosti kot na Krasu, nisem našel večje in globlje ljubezni kot tam.

Ne smem reči, da se dekleta oblačijo v raševino in vsipajo pepel na svoje glave. O ne! Trst in Gorica sta blizu in moda je na deželi kot drugod vsaj že drugo leto. Toda toliko zdravja nisem videl na vseh svojih ahasverskih poteh kakor na Krasu. O, naj ne bodo druga dekleta huda, saj imajo tudi druga dekleta svoje odlične posebnosti, če ne, bi jih fantje ne marali in bi vsi drli na Kras — vendar moram povedati, da so Kraševke lepe: rdeče brez šminke, obrije jih pa burja. Naporna pota in bremena ojeklene mišice. Če neseš na glavi, se ne moreš držati sključeno!

Naj povem še svojo željo: na Kras bi rad šel, jedel kraški pršut in pil kraški teran na kraškem ognjišču.

Kdor tega še ni storil, ne ve, kaj je Kras. Kar je drugod polh in ogenj v gozdu, je na Krasu ognjišče, pršut in teran.

V Trnovskem gozdu pa imaš polhe in ognjišče in pršut in teran. Samo teran morajo pripeljati s pravega Krasa. Onega onkraj Vipave.

NARTE VELIKONJA (KRAS, odlomek)

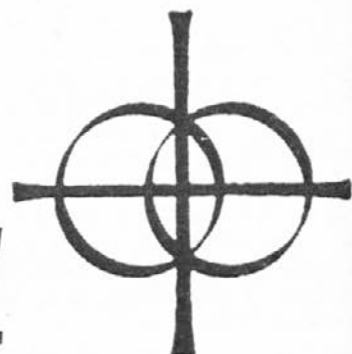
OB TRIDESETLETNICI NASILNE SMRTI Narteja Velikonje, ki se je spominjamo letos, dasi nam točen datum in kraj nista poznana, je prav, da tega velikega moža omenijo tudi MISLI.

Kraševac je bil NARTE VELIKONJA, rojen leta 1891 v Otlici v Trnovskem gozdu. Po prvi svetovni vojni je bil mož sredi narodovega življenja, tako upravnega kot jurista, kakor kulturnega kot pisatelj in urednik raznih revij, s tem pa tudi "mentor" mnogih mladih pisateljev povojne generacije. Iz njegovih številnih del izstopa povest VIŠARSKA POLENA — malo Slovencev je ne pozna. Posvetil jo je trem duhovnikom: F. Stepančiču, ki ga je "krstil in naučil resnico o previdnosti božji", E. Mežnaršiču, ki ga je "prvi obhajal, poslal v šole in na Dunaju podpiral" ter J. Brencetu, ki mu je "odprl oči, da gledam, da strnim nad strašno silo ljubezni do bližnjega, če izvira iz prve zapovedi: Ljubi Gospoda, svojega Boga..." Tako je sam zapisal in s tem zgovorno pokazal svoje odločno krščansko prepričanje, ki ga je živel in oznanjal do konca.

Nad vse znano je bilo njegovo prizadevanje za podpiranje revežev: sodeloval je pri Vincencijevi konferenci, zlasti se je trudil za podporo družinam z mnogimi otroki — sam

KAREL MAUSER:

VEČNA VEZ



2

Zavoljo dela v fabriki ni bilo tako lahko kakor si je Matt mislil. Je vprašal na več krajih, toda niso rabili. Potlej je dobil neko slabo delo v magacinu. Nakladal in prekladal je sodove in zaboje, se pretegaval kakor že zlepa ne, toda s trmo je rinil dalje. Nazadnje je dobil delo v livarni.

Da je bilo delo težko, je videl prvo uro. Vročina, teža, vse je tiščalo na človeka, toda Matt ni več videl poti. Ga je prišlo včasih, da bi pisal Franku in se vrnil. Toda misel ga je držala samo v livarni. Ko se je umil in ga je na cesti zajel zrak, je zamahnil z roko:

— Frank bi se smejal. Prav je vedel.

Dnevi so tekli in Matt se je razgledal.

Vsak dan je stopil na velik kozarec piva in se razgovoril z ljudmi. Nekaj domačega je vendar dihalo na St. Clairju. Našel je nekaj znancev iz Velikih Lašč, celo iz Strug enega je dobil.

Razvedril se je, ujel nekaj domačih novic, teža v njem je pričela popuščati. Barbare je bilo vsak dan manj v srcu.

Pisma od doma so bila redka, tudi Matt ni pisal pogosto. Težko je pisal. Mučil se je s črkami in z mislijo.

Oče niso nikoli pisali. Kadar je prišlo pismo, je bilo iz materine roke. In vselej so na koncu stale besede:

Pa na Boga in na cerkev nikar ne pozabi, Matija. Jest vedno molim za tebe, da bi zdrav na duši in pa na telesu srečno domov prišel.

Te besede so Matta vedno spekle.

Vselej se spomni, ko je prvič jedel v salonu. Križal se je, pa so se mu smejali. In potlej v gmajni. Počasi je tisto križanje pustil, za molitev je bil na noč preveč zbit. Kar samo je ugasnilo vse kar je prinesel od doma.

Ni zabavljajl čez vero kakor je delal Frank. Tudi v cerkev je spočetka še zagazil. Potlej se mu je zdelo, da delavec dovolj trpi, če čez teden gara. V nedeljo se lahko spočije.

Tiho, nevidno so zamrle želje, ki so mu bile doma še svete, videl je samo še svoje težko delo, garanje, tisto malo tolarjev.

In nič več.

So pisali mati za Veliko noč, če je šel k spovedi. Cel mesec je čakal z odgovorom, ker se mu je zdelo, da bi materi ne smel lagati.

Čez en mesec je pisal in lagal.

Tako je Matt prišel na svojo pot. Čez teden garanje, vsak večer vrček piva, razgovor o domu in delu, v nedeljo je polenaril.



popoldne včasih odkobalil do jezera in strmel po brezbrizni vodi, ki je udarjala ob breg.

Pa pri jezeru ni nikoli dolgo zdržal. Kakor da je voda imela čudežno moč. Kar videl je, kako se preliva, kar naprej in naprej, prav do tja, kjer je nekoč stopil na ladjo. In so ga misli peljale še naprej, do Ljubljane in od Ljubljane do Grosupljega, od tam pa čez Čušperk v Dobropolje. Iz Dobropolja pa že vidiš domov.

V takih hipih si je zaželel Barbare. Skupaj bi hodila, če bi bila todle, nedelje bi ne bile take puste in tudi jezero bi ob Barbare ne bolelo tako.

Prvič po dolgem času mu je do kraja prišla zavest, da je tudi misel na Barbaro abotnost.

In iz te zavesti je vstala rahla podoba dekleta, ki ga je tolikokrat srečal v salonu. Bila je drobna, krhka stvarca z velikimi plašnimi očmi. Govorila ni veliko, toda Matt je vedel, da zna slovensko.

Vsi so jo klicali Jane.

Bila je prijazna, vedno je postregla z nasmehom, toda nikoli ni videl, da bi bila kakor mnoge, ki so se smejale kar naprej.

Tudi je videl, da so vsi obrisali svojo grobost kadar je stregla Jane. Niso padale surove besede kakor ponavadi. Janina krhkost jih je plašila.

Nekoč je vprašal tistega iz Strug, kaj je s tem dekličem.

— Fant, tako ti povem, pred to pa ne razklepaj umazanih čeljusti. In nič se ne slini okoli nje. Če je bila tista tvoja Barbara iz zlata, ni bila vredna, da bi tej čevlje obrisala.

In ni več govoril.

Spočetka je Matt hodil na pivo v različne salone. Zdaj je hotel le še tja, kjer je stregla Jane. Marsikdaj se je zgodilo, da je ni bilo. Zvrnil je svoj vrček in odšel. Doma je legel na posteljo, zvil roke pod glavo in strmel v strop. Za nekaj je bil prikrajšan, nekaj je manjkalo dnevu, da bi bil poln.

Nenadoma je Barbara ugasnila. Nič več se ni prikazala, srce ni več vpraševalo.

V soboto je bil v salonu ples kakor vedno. Matt je z očmi kar naprej visel na Jane, ki je mirno in tiho stregla gostom. 'Nihče plesalec je ni prosil za ples.

Matt je bil kakor na trnju. Vzdignil se je že, da bi stopil do nje, pa je spet sedel nazaj. Pil je in zdelo se mu je, da so misli v glavi lažje, da do Jane vendar ni tako dolga pot.

Po tretjem vrčku se je okorajšil. Začudeno ga je pogledala. V obraz rahlo rdeča se mu je nasmehnila.

— Jane, greš plesat z menoj?

Komaj je besede izrekel, se mu je zdelo, da že ni naredil prav. Nasmeh na ustih ji je ugasnil, le v očeh je še gorelo neko tiho veselje.

— Ne plešem rada, Matt. Ne bodi hud.

Vedel je, da bi moral nekaj reči, pa ni našel besede. Obrnil se je in sedel nazaj. Zdelo se mu je, da bi moral oditi, pa ga je bilo sram. Zdaj nihče ne ve, da mu je odbila ples. Če odide, se bodo zagledali za njim in uganili, da je bilo nekaj napak.

Tako je obsedel in se spustil v pogovor z napol pijanim Čehom, ki je za silo lomil angleško. Kakor Matt.

Drugi dan Matt ni šel na pivo. Na cesti je že bil, pa se je premislil. Obrnil se je in prav zgodaj legel.

Tretji dan je spet šel. V salonu ni bilo ljudi. Nekaj starih je sedelo pri mizi v kotu, toda za Matta se ni nihče zmenil.

jih je imel trinajst. Bil je pravi apostol krščanske dobrodelnosti zlasti med drugo vojno in revolucijo pri nas. Že bolehn, hromi na pol telesa in napolgluhi Narte je razvil čudovito energijo v pomoč tisočim, ki so pribežali v Ljubljano iz zasedene Gorenjske in Štajerske, ali pred komunisti iz okolice mesta in Dolenjske. Prav to karitativno delo mu je prineslo zadnjo slavo in smrt.

Po "osvoboditvi" v letu 1945 je bil postavljen pred takozvano "ljudsko sodišče", ki je sodilo "zločine proti narodni časti". Naprtli so mu za njegovo ljubezen do naroda in domovine ime "idejnega voditelja slovenskega fašizma". Ob razglasitvi smrtni obsodbe je Narte glasno in jasno zaklical sodišču: "ŽIVEL KRISTUS KRALJ!" S to svojo zadnjo izpovedjo je potrdil, komu je s svojim bogatim življenjem služil in za koga odhaja v nasilno smrt. Edini Velikonjev "zločin proti narodni časti" je bil v tem, da je kot goreč katoličan in navdušen narodnjak odžaljal komunizem.

Doma danes o Velikonjevi smrti molčijo. Morda jih je sram ob misli, kako so takrat nedolžnega hromca vlekli na morišče. Spomnimo se ga vsaj mi v zdomstvu!

ZABAVNI ORKESTER

"ENCIJAN"

se priporoča

melbournskim Slovincem

za zabave, poroke

in ostale

vesele prilike!

Telefonirajte

na številko

396 1307



DAROV ZA BERNARDOV

TISKOVNI SKLAD: \$30. — N. N. v dar ob srebrni maši urednika; \$9.50 Ida Lauko; \$6.— Ivan Cetin, Rafael Koren, Jože Kučko, Jože Celhar; \$5.— Ivan Gerbec; \$4.— Janez Krušec, Cecilija Mrzel; \$3.— Mirko Cuderman; \$2.— Milka Lovrec, Rudolf Horvat, Peter Košak, Jožica Jurin, Margaret Hatežič, Franc Mirnik; \$1.— Ivan Majcen, Branko Tavčar, Lidija Bole, Marjan Pahor, Lidija Čušin, Marija Penko, Ana Čarman-Platovnjak, Lojzka Macorig, Zora Kirn, Franc Komar.

P. STANKO PODERZAJ, INDIJA: \$20.— Tony Uršič; \$3.— Mirko Cuderman, George Marinovič.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$2.— Jožica Jurin.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: Prostovoljni prispevki pri filmskih predavanjih: \$180.— Brisbane, \$45.10 Wollongong, \$31.40 Newcastle. — \$250.— Bratje in sestra Šveb; \$210.— Slovensko društvo Canberra; \$100.— Karl Simenčič; \$40.— A. in A. Kustec; \$20.— M. in A. Cuderman, Anton Bavdek, Terezija Hojnik, Franc Rožanc; 16.— Alojz Žagar; \$10.— Štefan in Marija Žekš, Družina Renko, Družina Mikuš, Družina Belec, Družina Gornik, Richard in Rozi Bogatec, Nada Slavec, Julka Mrčun; \$5.— N.N.; Družina R. Nemec; \$3.— George Marinovič; \$2.— N.N.

P. Hugo se iskreno zahvaljuje tudi darovalcem, ki so mu za misijone dali dar osebno in mu imena niso poznana za objavo.

FRANČISKOVA MLADINA: \$5.— Julka Mrčun.

ZA SLOMŠKOV PROCES: \$10.— Ana Čarman-Platovnjak.

Vsem dobrotnikom Bog povrni!

Jane se je nasmehnila in mu prinesla pivo.
— Včeraj te ni bilo, — je rekla.
— Nisem se dobro počutil, — se je zlagal.
— Mislila sem, da si hud, — je rekla tiho. — Veš, Matt, jaz nikoli ne plešem. Ne plešem rada. V glavi mi ne naredi dobro.
— Nisem bil hud, Jane, — se je nasmehnil.
In res ni bil več hud. Vsa drobna jeza je uplahnila in vesel je bil, da govori z njim.

Potlej je nenadoma rekla:
— Ti nisi tak kakor so drugi.
— Kakšen? — se je začudil.
— No, saj veš. Ne govoriš tako, vedno si tiho.
Zasmejal se je.
— Ko nisem še tako dolgo todle kakor drugi.
— Nikoli ne boš tak, — je rekla resno.
— Kako veš?
— Vem, — je zmignila z rameni in v zadregi s prtom brisala mizo. — Kje si doma?

Povedal ji je.
— Moj oče je z Rakeka. Toda jaz sem rojena že tu.
— Dobro govoriš po naše, — je rekel.
Potlej so jo klicali gostje pri mizi v kotu.
Matt je bil neznansko srečen. Nima ga za slabega človeka, sicer bi ne govorila tako prijazno z njim.
Spil je, toda kar ni mogel oditi. Pričeli so prihajati gostje. Jane ni več prišla.

Tedaj šele se je dvignil, počasi lezel do vrat, se še obrnil in videl, da ga je pozdravila z očmi. Zamahnil je z roko in se nasmehnil.

Nasmehnila se je tudi Jane.
Šel je spat, toda zaspati ni mogel. Prekladal se je, zbiral misli, jih razporejal, tipal, kako bi prišel do Jane, toda nobena prava misel se ni utrnila.

Doma je bilo drugače. Tam je z dekleti hodil v šolo in poznal je vse. Barbaro tudi. Ljubezen je sama prišla, z njo vse besede. Zdaj ob Jane pa se mu je zdelo vse težko. Jane ni Barbara. Jane je dekle iz tujega sveta, pozna jo samo po imenu. Z Barbaro sta hodila po dobrepolskih poljih, govorila o delu in domačih skrbih, ljubezen je zrasla kar iz tistega in posebnih besed ni bilo treba. Dovolj je bilo, da si šel vasovat, kupil lectovo srce ali židano ruto in vedela je, kam misliš. Z Jane ni tako.

Ni mogel priti do zaključka. Vendar je zaspal z mislijo, kako lepo bi bilo, ko bi z Jane hodil k jezeru in govoril in govoril.

Neko nedeljo jo je srečal na St. Clairju. Skoraj prav na vogalu petinpetdesete ceste. Bila je lepa nedelja, sonce je žgalo kakor že dolgo ne.

— Kam, Jane?
— V senco, — se je nasmehnila.
— Greva k jezeru, — je butnilo iz njega. Koj se je zavedel, da je zinil neumno.

— Če hočeš, seveda. Nimam se kam dati.
Ni mu odbila. Koračil je poleg nje in ona je čebljala kakor otrok. V salonu ni nikoli tako govorila.

Oponesel ji je to.

(Dalje prihodnjič)

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.



Štirje novi grobovi

V torek, dne 1. julija 1975 okrog 8.30 zjutraj je preminul 54-letni rojak STANKO GERBEC. Umrl je na posledicah poškodb, ki jih je prejel ob padcu z odra pri gradnji podprtiličnih trgovskih prostorov v Sydneyu (Young St.). Po poklicu je bil mizar. Živel je v Manly Vale, N.S.W. — Stanko je bil rojen 20. oktobra 1920. v Štanjelu na Krasu. V Avstralijo je prišel leta 1949. Poročen je bil z Antonijo roj. Copotti, po rodu iz Gemone (Udine). Poleg nje zapušča tudi 12-letno hčerko Angelino, ki je dijakinja srednje šole St. Kieran's, Manly Vale. Pogrebna maša je bila opravljena v Manly Vale 7. julija, nato pa je sledil pokop na French Forest pokopališče. R.I.P.

Tri dni pozneje, v petek 4. julija, pa je smrt zopet posegla v naše vrste. Ta dan je odšla s tega sveta 67-letna ANA BERTONCELJ (roj. Selan). Pokojnica je bila po rodu iz Zgornje Slivnice (Šmarje-Sap), kjer je bila rojena 16. januarja 1908. Poročena je bila s sedaj že pokojnim Antonom Bertoncljem. V Avstralijo je prišla pred osmimi leti in je najprej živela v Marrickville, zadnja leta pa v Regents Park-u pri sinu Toniju. Poleg njega zapušča še sina Feliksa. Oba sta poročena. Več let je bila bolezen njena stalna spremljevalka. Trpljenje je združevala s molitvijo in ga voljno prenašala. Pogrebna maša je bila opravljena v torek 8. julija v naši cerkvi v Merrylandsu. Nato smo pokojnico spremili k večnemu počitku na slovensko grobišče v Rookwoodu. R.I.P.

Že naslednji dan, v soboto 5. julija, pa je v Fairfield West preminul 48 let star rojak HENRIK KOROWE (KOROTANCHNIK). Rojen je bil 18. maja 1927 pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Leta 1950 je prišel s svojim bratom Avgustom v Avstralijo, leto pozneje so jima sledili še starši in ostali bratje. Izučil se je električarske obrti. Poleg žene Gertrude roj. Klassen zapušča tudi štiri otroke: Carolyn 17, Linette, 15, Peter, 12, in Elizabeth, 6 let, ter mater Rozo in brata Franca, Lojza, Vilija in Avgusta, v Avstriji pa še dve

sestri. Pogrebna maša je bila v Merrylandsu v četrtek 10. julija, nato pa je bil položen k večnemu počitku v Rookwoodu, poleg očeta Franca, ki je preminul leta 1973.

Naslednji dan, v nedeljo 6. julija, pa je že četrtil v istem mesecu posegla smrt v naše vrste. Nenadoma je odšla s tega sveta, zadeta od kapi, 69-letna EMA TISCHLER (roj. Planinc). Živela je pri sinu Ernestu v Cabramatti. Rojena je bila 2. julija 1906 v Mariboru. V Avstralijo je prišla leta 1950. Že pred leti je postala vdova po pokojnem možu Ernestu. Poleg štirih sinov tu v Avstraliji zapušča še eno hčerko v Avstriji. Pogrebna maša za pokoj njene duše je bila opravljena v Cabramatti 8. julija. Pokopana pa je bila na Rookwood pokopališču. R.I.P.

Svojcem vseh štirih pokojnih naše iskreno sožalje. Spomnimo se jih v molitvah. Naj počivajo pri Bogu!

REDNE SLUŽBE BOŽJE V MERRYLANDSU so še vedno v soboto ob 7. uri zvečer (velja za nedeljsko mašo) in v nedeljo ob 9.30 dopoldan. NEWCASTLE ima zopet slovensko službo božjo na peto nedeljo v avgustu (31. avg.) v Hamiltonu ob 6. uri zvečer. CANNBERRA pride zopet na vrsto 17. avgusta in 21. septembra. WOLLONGONG pa 14. septembra, 12. oktobra, itd.

MEŠANI PEVSKI ZBOR, ki ga vodi že dolgo vrsto let g. Ludvik Klakočar in redno prepeva pri naših nedeljskih službah božjih, vabi nove pevce in pevke, da se mu pridružijo. Sedaj so pevske vaje vsak prvi in tretji petek zvečer ob 7. uri. Pred bližajočimi se prazniki pa zbor vadi vsak petek. Kdor ima dober glas, ki je božji dar, naj ga da v službo Bogu s prepevanjem pri bogočastju.

SREBRNOMAŠNO SLAVLJE — Prva julijska nedelja (6. julij) je bila za melbournsko srenjo, pa tudi za vse slovenske duhovnike, pomemben dan. Ta dan sta namreč praznovala 25-letnico mašniškega posvečenja tamkajšnji dušni pastir p. Bazilij Valentin in novodošli slovenski duhovnik za Adelaido p. Filip Inocenc Feryan. Oba sta pred 25 leti prejela mašniško posvečenje po rokah prevzvišenega škofa Dr. Gregorija Rožmana na ameriških Brezjah v Lemontu. Njuni du-

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

Vas že zdaj vljudno vabi na svoj

LETNI BAL

Bo na soboto 27. septembra
v znani BLUE BIRD-kavarni, ENMORE.

Pridite v večerni obleki!

Za informacije in rezervacije
kličite 76 8218 ali 76 8561!

hovniški poti sta se vili po raznih kontinentih, p. Bazilijeva po Ameriki in zadnjih devetnajst let po Avstraliji, p. Filipova pa po Ameriki, Evropi in Aziji. Srebrni jubilej ju je zopet združil, da sta se skupaj Bogu zahvalila za vse dobro, ki ga je Bog storil po njunih duhovniških rokah. Ta dan je cerkev sv. Cirila in Metoda praznovala tudi god svojih zavetnikov. Srebrnomašnika sta prejela v dar glinast kelih iste izdelave, kot ga je v Sydneyu prejel p. Lavrencij. — Po jubilejni maši, smo šli v dvorano, kjer je p. Stanko s pomočjo sester pripravil lep program v počastitev jubilarov. Pri tem programu je sodelovala mladinska skupina z deklamacijami in pevske točkami. — Obema jubilaroma iskrene čestitke z željo, da bi še mnogo let neumorno delovala v prid naših ljudi po Avstraliji.

DRUŠTVO ŽENA pri našem centru v Merrylandsu nameravamo ustanoviti. Mislim, da ni treba na dolgo in široko utemeljevati korist in potrebo take skupine. Res je, da imamo že zdaj lepo število naših žena, deklet in mater, ki nam vedno rade priskočijo na pomoč, da spečejo pecivo za prireditve, okrasijo ali očistijo cerkev in pomagajo na druge načine. Toda potrebe so še večje in možnosti, kaj bi še lahko napravili, so neizčrpne. Zato bo taka skupina v veliko pomoč našemu centru in seveda po njem našim rojakom v teh ali onih težavah in problemih. Zato vas prosim, da ne odrečete pomoči, ko boste na-

prošeni za to ali eno delo. Obveščene boste, kdaj bo ustanovni sestanek. Seveda boste lahko članice tudi tiste, ki ne morete na sestanek, pa ste drugače po vaši možnosti pripravljene na ta ali oni način pomagati. Tako društvo imoja že nekaj časa v Melbournu. Imenuje se Društvo sv. Eme in je zelo delavno.

ENODNEVNI IZLET z avtobusom za otroke in starše (predvsem matere, ki niso zaposlene) bomo imeli v priredbi našega verskega centra v torek, 2. septembra (šolske počitnice). Kraj, kamor bomo šli, bo objavljen v avgustu v "Nedelji". Prijavite se lahko kar telefonsko sestri Mariji v Merrylandsu, ali pa seveda osebno. Zelo priporočam udeležbo, da se tako naša mladina spozna med seboj.

MISIJOAR p. Hugo Delčnjak OFM se iskreno zahvaljuje vsem rojakom za darove za afriški misijon. P. g. Sydneja je obiskal vse naselbine, kjer se vrši slovenska služba božja: Wollongong, Newcastle, Canberra in Brisbane. Povsod je bil deležen lepe pozornosti, gostoljubnosti in darov. Po zaslugi g. Cvetka Faleča in p. Alberta si je ogledal celo Cairns in lep del Queenslanda. Pater se bo vseh dobrotnikov dnevno spominjal pri sv. maši in v svojih molitvah.

SREBRNA POROKA

Dva slovenska para sta praznovala pred kratkim 25-letnico zakonskega življenja. To so **Janko Menič** in **Katarina**, roj. **Cenčič** iz Merrylandsa ter **Slavko Hrast** in **Marija**, roj. **Stres** iz Wentworthville. Za prvi par je bila zahvalna maša v naši cerkvi 15. za drugi par pa 17. junija. Oba para sta po rodu iz Borjane pri Kobaridu. Istočasno so bili takrat poročeni štirje pari. To je bilo 15. junija 1950. v cerkvi sv. Nikolaja, Castelnovo v Italiji. Kmalu nato so vsi štirje pari emigrirali: dva v Avstralijo in dva v Kanado. Meničevi in Hrastovi so praznovali srebrno poroko v soboto 14. junija na slovenski zemlji v Horsley Parku. Poleg otrok Leanne Menič, Andreja in Helene Hrast, je bilo pri slovesnosti navzočih še okrog šestdeset sorodnikov, sovaščanov (Borjancev) in prijateljev. Oba para sta seveda že dolga leta naročnika "Misli". Čestitamo jim k srebrnemu jubileju z željo in prošnjo k Bogu, naj jih še naprej spremlja božji blagoslov in božje varstvo!

**Naši štirje jubilarji
so kar skupno načeli
srebrnoporoko torto . . .**





V SE EN PATER ZA SYDNEY

V petek 11. julija je končno prispel v Sydney težko pričakovani **p. Lavrencij Anžel OFM**. Mladi pater je bil rojen v Zg. Verjanah, župnija Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Pri krstu je prejel ime Jože. Očetovo ime je Janez, materino pa Julijana, rojena Kukovec. Naš pater je srednji od treh sinov Anželove družine. Osemletko je končal v domačem kraju. Frančiškanski habit je prejel leta 1957 v Novem mestu in istotam preстал leto poskušnje (noviciat), ter naslednje leto napravil začasne obljube. Nato je nadaljeval gimnazijo v St. Vidu nad Ljubljano in leta 1962 maturiral, na praznik sv. Frančiška, 4. oktobra 1964, pa je v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani napravil slovesne obljube. Bogoslovne študije je dovršil v Ljubljani in bil 29. junija 1968 v Mariboru posvečen v mašnika. Novo

mašo je imel pri Sv. Trojici. Nato je dve leti kaplanoval v frančiškanski župniji Matere Milosti v Mariboru, in bil eno leto v Ljubljani prefekt serafinskega kolegija. Sledila so štiri leta v Kamniku. Med tem časom je bil predstojnik, rektor serafinskega kolegija, duhovni vodja redovnic v Kamniku in okolici, upravitelj župnije Nevlje. Lansko leto se je na povabilo dušnih pastirjev v Avstraliji odločil, da jim gre pomagat pri delu v tukajšnje izseljence. Novemu patru kličemo dobrodošlico z željo, da bi se dobro počutil med nami in imel obilo uspehov in božjega blagoslova. Upam, da nam Kamničani ne bodo napovedali vojne, ker smo jim "ukradli" priljubljenega p. Lovrenca (baje je bilo tam precej solza, ko se je postavljalo). Sicer so ga pa tam imeli precej časa, naj ga zato še nam privošči. — P. Lovrenca smo pozdravili v Merrylandsu v nedeljo 13. julija, ko je imel prvič med nami nedeljsko mašo (bil je glavni mašnik, ostala dva pa sta bila pp. Hugo in Valerijan). Mladina in odrasli, ki so sestavljali darovansko procesijo, so prinesli k oltarju kruh in vino za mašo. P. Lovrencu so ob tej priliki v imenu naše verske skupnosti poklonili kelih, pateno (krožnik za hostije za sv. obhajilo), posodice za vodo in vino, ter svečnike za oltar. Vse to je iz gline izdelal slovenski rojak v Melbournu g. Kukovec, le kupo keliha je izdelal g. Vesely iz Marrickville. Mirjam Bavčar je v imenu zbranih izrekla novodošlemu patru pozdrav in dobrodošlico. Sedaj se pater uvaja v novo okolje in delo. Avto že zna voziti (saj brez tega bi težko opravljal delo izseljeniškega duhovnika), angleščino se bo pa tudi naučil na jezikovnem tečaju. Dela mu ne bo manjkalo, to mu zagotavljamo. S tem si bo najlažje preganjal začetnikovo domotožje.

P. VALERIJAN

Z Vseh Vetrov

V **JULIJSKIH MISLIH** sem mimogrede napisal, da nimamo v Avstraliji nobenega slovenskega fanta v semenišču. Zdaj me je p. Valerijan prijel za besedo: nedavno je zvedel, da v Brisbane študira bogoslovje sin Podobnikove družine. Če bo vztrajal, bo čez štiri leta novomašnik.

Tako poročilo, več podrobnih podatkov pa za enkrat še nimam. Pa sem še teh izredno vesel in prav rad popravljam svojo trditve, da "nič ne kaže, da bi tudi avstralska Slovenija dočkala kako novo mašo". Kaže, kaže, hvala Bogu! In samo Bog daj, da bi še kaj slovenskih fantov našli po semeniščih.

ZA SKUPNO VELIKO NOČ vseh krščanskih skupnosti si prizadeva papež Pavel VI. Za letošnjo veliko noč je pisal vsem pravoslavnim patriarhom in preko tajništva za edinost kristjanov tudi vsem ostalim Cerkvam predložil konkretno rešitev. Če bo ve-

čina Cerkva njegov predlog sprejela, bi skupne praznike vstajenja začeli praznovati leta 1977. Veliko noč naj bi obhajali v nedeljo po drugi soboti v aprilu. Datum, ki ga je papež predložil, noče dati prednost nobeni tradiciji pred drugo. Biti hoče le sad soglasja in poslušnosti očetom prvega vesoljnega zbora v Niceji, kjer so škofje izrecno želeli edinost v praznovanju vstajenja. Od nicejskega koncila je letos 19. julija minilo že 1650 let.

RES STRAŠNO BILANCO je pred nekaj tedni objavil švicarski znanstvenik dr. Jean Jacques Babel. Mož je prišel do podatkov po dolgih raziskavah in resnem zgodovinskem študiju. Zastopa trditve, da je bilo po svetu v zadnjih 500 letih nič manj kot 15,000 vojn in resnih množičnih spopadov. Žrtev pa je pri tem padlo toliko, kolikor danes živi ljudi na svetu.

K temu lahko dodamo še trditve zgodovinarja Urla-

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,

se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.
(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

nisa, ki jih je objavil v svoji knjigi "Bilanca vojn v Evropi". Mož dokazuje, da je v Evropi zaradi bojevanja v 17. stoletju pomrlo okrog 100.000 ljudi, v 18. stoletju pet milijonov, v 19. stoletju pa šest milijonov. Prva svetovna vojna našega stoletja je zahtevala deset milijonov življenj, druga, ki jo je doživljala večina bralcev in so nam spomini nanjo še živi, pa je napravila preko 40 milijonov žrtev.

Visoke in težke številke, ob katerih bi svet moral obstati in se zresniti. Pa smo ob njih samo v strahu, kdaj bo že tretjič počilo in se začelo znova... Sicer pa vsa ta "povojna leta" kažejo, da vojne še ni konec: malo je bilo pravičnega miru po svetu v zadnjih tridesetih letih.

MED 356 NOVOMAŠNIKI, ki jih je papež na praznik sv. apostolov Petra in Pavla posvetil na Trgu sv. Petra, je bilo tudi sedem Slovencev. Poleg ostalih zastopnikov evropskih narodov je bilo 36 novomašnikov in Južne Amerike, 34 Afričanov, 26 Azijcev ter 26 Severnih Američanov. Ob tej priliki je Pavel VI. imel pomenljiv govor o duhovništvu v katoliški Cerkvi. Predvsem je poudaril misel, da je duhovniška služba "sredništvo med Bogom in njegovim ljudstvom; namenjeno je Cerkvi, skupnosti, bratom, vsemu svetu". Duhovnik si mora vselej prizadevati za "širjenje družbene pravičnosti v duhu in oblikah krščanske sociologije, ki izhajajo iz evangelija in nauka cerkvenega učiteljstva, ne pa iz virov, oddaljenih krščanskim načelom". Svoj govor je papež končal z ugotovitvijo, da moderni svet tudi s sovražnim vedenjem nasproti duhovnikom izraža željo po resnici. Zato je izrekel željo, naj bi novomašniki "znali prisluhniti predvsem klicu ubogih, otrok, mladih, tožbi utrjenih, vzdihljaju trpečih in kritiki mislecev".

TRŽAŠKI ŠKOF SANTIN, osemdesetletnik, je zaprosil za odstop in Rim je sprejel njegovo prošnjo. Papež Pavel VI. je upravo tržaške škofije ter župnij v Mačkovičah in Miljah zaupal začasno goriškemu nadškofu Petru Cocolinu. Morda je to prvi korak Vatikana v najnovejših težnjah po združitvi malih škofij, saj sta ozemlja tako goriške nadškofije kot tržaške škofije po novih mejah zadnje vojne kaj mali. Težko

se bosta obdržali kot samostojni cerkveno-pravni enoti.

S tem je storjen tudi prvi korak k ločitvi Trsta in Kopra: Santin je sebe ob vsaki priliki ponosno imenoval "tržaško-koprski škof", dočim je zdaj goriški nadškof Cocolin dobil samo administracijo tržaške škofije. Vse to postavlja Koper v enakopraven položaj s Trstom. Morda bo apostolski sedež prehitel italijanske oblasti, ki se še niso voljne odločiti za priznanje sedanje državne meje...

SREDOZEMSKI BAZEN se je za svobodni Zahod spremenil v pravi sod smodnika, za Moskvo pa v skaljeno mlakužo, v kateri bo Kremlju v naslednjih mesecih prav prijetno ribariti. Vsaj tako kaže pogled na današnjo Evropo: s komunistično diktaturo, ki grozi Portugalu, z negotovostjo, ki grozi Španiji, z nevarnostjo komunistične vlade v Italiji in še z negotovostjo, v kateri se nahaja komunistična Jugoslavija. Vse je čudno napeto in nestalno, da človek res ne ve, kaj bo prinesel jutrišnji dan...

V ITALIJI so zadale volitve demokristjanom hud udarec. Komunistična partija s 33,5% glasovi res ni dobila relativne večine, a porast 5,5% z ozirom na prejšnje volitve da misliti. Socialisti so tudi napredovali — od 10,4% na 12%, dočim so demokristjani s svojimi 35,3% nazadovovali za 2,8%. Tako bo socialistična stranka odločilni faktor, ali bo Italija imela sredinsko-levičarski režim, ali pa povsem levičarskega. Bodočnost za Italijo ni rožnata, saj tudi komunisti in socialisti ne bodo mogli izpolniti obljub, s katerimi danes slepe lahkoverne volilce.

LETOS OBHAJAMO 75-letnico smrti ruskega pesnika, filozofa in laika-teologa **Vladimirja Solovjeva** (1853-1900), ki upravičeno nosi naslov "največjega filozofskega genija slovanskih narodov". Solovjev je s svojimi razmišljanji mimo vseh ovir našel pot v Rim. S tem je pokazal pot tudi mnogim drugim sodobnim pobudnikom edinosti krščanskih Cerkva.

VATIKANSKA KNJIŽNICA res s številom knjig ne presega washingtonske, o kateri smo pisali v predzadnji številki, saj ima le 700.000 tiskanih del ter 100.000 gravur in geografskih kart. Ima pa zato veliko vrednost zlasti v starih rokopisih in teh je v njeni zbirki nad 60.000. Mnogi teh rokopisov so starejši od knjižnice same, ki je bila ustanovljena 15. junija 1475.

Letos je za 500-letnico te znamenite vatičanske knjižnice papež Pavel VI. sredi junija odprl razstavo, na kateri so pokazali številnim obiskovalcem 300 najznamenitejših rokopisov in inkunabul.

O SOLZENICINU pišejo svetovni listi, da baje išče kak ruski samostan v svobodnem svetu, kjer bi se mogel umakniti v samoto in mir, dočim bi njegova družina živela v bližini. To je sicer za enkrat samo še uganje, res pa je, da hodi okrog v spremstvu ruskega meniha in je obiskal že več samostanov. V borbi za resnico in pravico se je približal Bogu.

KONCERT BOMO IMELI!

MLADIM MUZIKANTOM IN PEVCEM!

MED VAMI je mnogo takih, ki že leta pridno vadite na tem ali onem glasbenem instrumentu, pa tudi pevcev in pevk ne manjka. Mnogi ste našim krajevnim skupnostim že znani, saj ste nastopali na raznih proslavah kot je materinska, očetovska in podobno. V vseh slovenskih večjih skupinah imate tudi mladi vsaj en ansambel. Nekaj teh je že po MISLIH znanih med rojaki po Avstraliji, drugi gotovo vsaj ožjemu krogu.

Prav bi bilo, da bi se mladi iz raznih naših naselbin bolj povezali med seboj ter se spoznali, obenem pa eden drugemu pokazali, kaj znate. Da bi vam kaj takega omogočili v bližnji bodočnosti, se je naš verski center v Kew (Melbourne) namenil organizirati KONCERT SLOVENSkih MLADINSKIH ORKESTROV IN PEVSKIH SKUPIN. (Melbourne se zdi najprimernejši zaradi središčne lege med Sydneyem in Adelaido, druga ugodnost pa je naša lastna dvorana.) Ker ste večina članov teh glasbenih skupin študentje, smo za koncertni večer izbrali datum 6. DECEMBRA 1975, ko so vsi izpiti po šolah že za vami.

Koncert bo organiziran v obliki natečaja: najboljša skupina bo dobila v priznanje pokal. Razsodniki bodo izbrani med Slovenci in Avstralci, da se tako ohrani nepristranost pri presoji kvalitete danega sporeda in nastopa kot takega. Računam tudi na starše, ki so vam doslej bili v moralno in finančno pomoč pri glasbi, da vam bodo omogočili udeležbo. Prenosišče bomo organizirali po dogovoru, ko se bo skupina javila za nastop.

Da bi pri nastopih dosegli vsaj neko mero enot-

nosti, boste morali upoštevati teh nekaj navodil za nastopajoče:

1) Skupina mora imeti svoje IME.

2) Splošno se zahteva, da morajo biti člani skupin slovenskega porekla (vsaj eden staršev mora biti Slovenec). Vendar se v izjemnih okoliščinah dovoljuje druga narodnost: v skupini do pet članov — eden ne-Slovenec, v skupini nad pet članov — dva ne-Slovenci.

3) Spored (tri ali štiri točke) si pripravi skupina sama. Biti mora slovenskega značaja, le ena točka je lahko v duhu in jeziku katerega koli naroda.

4) Spored sme vključevati:

- a) samo glasbo,
- b) samo petje,
- c) petje in glasbo.

Poleg skupin bodo mogli nastopiti tudi posamezniki (solisti), vendar samo s pevske točkami in ob spremljavi enega instrumenta.

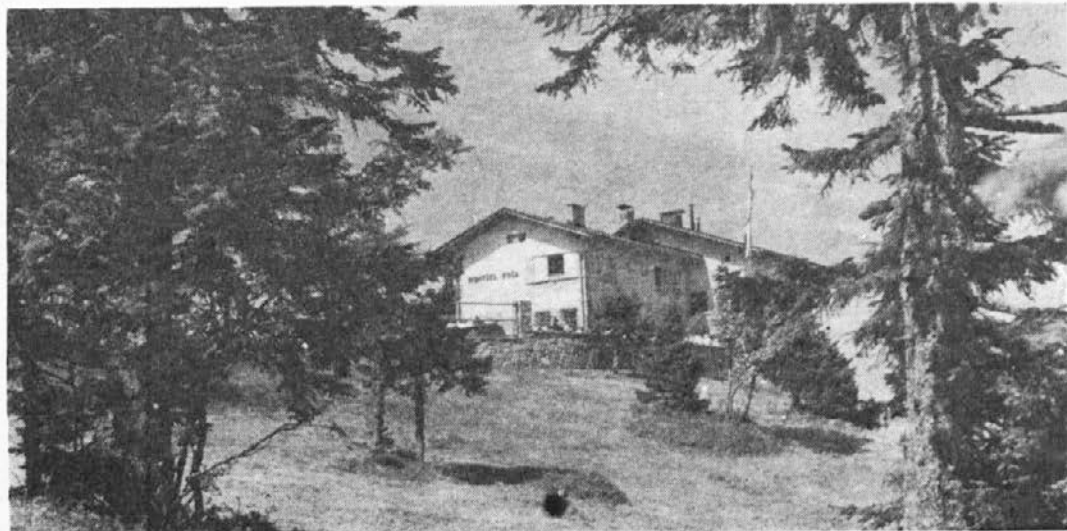
Prepričan sem, da bo KONCERT ob vašem sodelovanju lep uspeh, prinesel pa bo tudi veselje nam vsem. Bo velika atrakcija za slovensko mladino in vzpodbuda k sodelovanju pri ohranitvi slovenske tradicije.

Prijave pošljite čimprej na naš verski center:

SLOVENE MISSION, 19 A'Beckett Street,
KEW, Victoria, 3101.

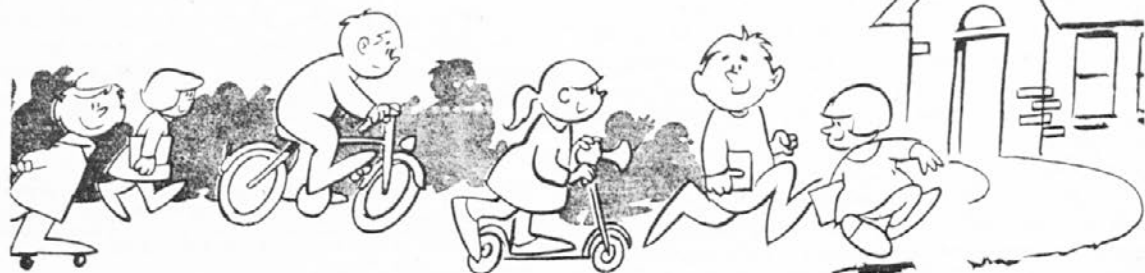
Prisrčno pozdravlja vso slovensko mladino po Avstraliji

P. STANKO



Ribniška koča na Pohorju (1530m)

KOTIČEK NAŠIH MALIH



VEČERNA MOLITEV

OB POSTELJI TONČEK ZASPAPO POKLEKNE,
PRED KRIŽ MU NA STENI MOLITEV ODJEKNE:
SPET BIL SEM POREDEN, RUVAL SE S SOSOLCI,
SOSEDOM NAGAJAL, JIH BUTAL S KOMOLCI...
A JUTRI BOM PRIDEN — KO NATE POGLEDAM,
SE ZNOVA POSTAVE LJUBEZNI ZAVEDAM.

NA SREBRNI MAŠI. — 6. julija je bila pri nas v Melbournu srebrna maša p. Bazilija in p. Feryana. Cerkev je bila polna ljudi in veliko rož je bilo srebrne barve. Po maši so vsi odšli v dvorano. Tam so otroci in veliki nastopali. P. Basil in p. Feryan sta dobila torto, ki je bila kot velika knjiga. Dobili smo tudi spominske podobice. Mamice so pripravile nam vsem jesti in piti. Ko so šli vsi domov, je p. Stanko slikal torto in kuharice. — Štefi Grl, 10 let.

VELIKO LJUDI je bilo v cerkvi za srebrno mašo. Tudi veliko drugih patrov je bilo in narodne noše. Veliko so peli v cerkvi. Po maši je vzelo skoraj pol ure, da smo vsi odšli v dvorano, toliko nas je bilo. Otroci in mladinci so čestitali p. Baziliju in p. Feryanu za srebrni jubilej. Med darili je bil tudi nov kelih in novi vrčki. — Peter Bračko, 11 let.

DRAGI OTROCI!

Ta mesec so pa zopet Sydneyčani na vrsti. Od tam je prišla slika LAZNIKOVIH treh, JOŠKA, RIHARDA in LUCIJE. Oba starša, Anton in Marija r. Škarabot, sta po rodu iz Šempasa pri Gorici. Leta 1959 je mlada družina dospela v Avstralijo. Po osmih mesecih v Melbournu so prišli v Sydney in imajo zdaj svoj domek v Ermingtonu.

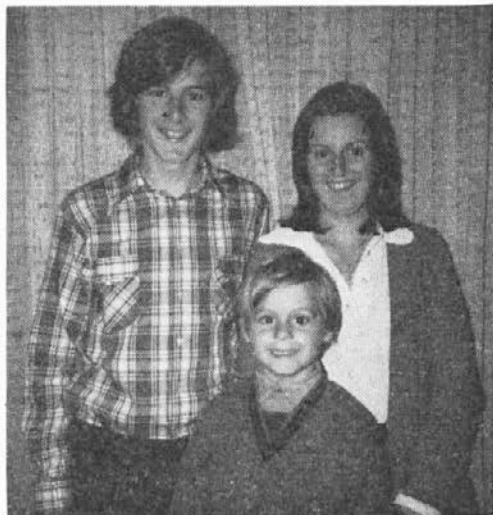
Najstarejša je Lucija, ki je bila rojena v begunskem taborišču Altamura, Italija. Komaj pet mesecev je imela, ko se je z atom in mamico na ladji "Aurelia" vozila proti novi domovini. Sedaj je že veliko dekle in obiskuje 5th Form na MacArthur Girls High School v

Parramatti. Mami kaj rada pomaga pri gospodinjstvu in z njo tudi prepeva pri našem cerkvenem zboru.

Dve leti za njo je v šoli Joško, ki je bil rojen leta 1965 v Paddingtonu. Oče ga je pohvalil, da mu med počitnicami rad pomaga pri zidanju. V našem verskem centru sv. Rafaela pa tako Joška kot sestro Lucijo radi uporabimo za branje beril pri slovenski maši. Dobro se odrezeta. Tudi pri naših prireditvah sta že nastopila.

Če smo dali ta dva na sliko, ne bi bilo prav, da izpustimo najmlajšega. Rihard mu je ime in letos je začel z obiskovanjem otroškega vrta. Drugo leto, pravi, bo začel obiskovati našo slovensko sobotno šolo. In komaj že čaka, da bo začel tudi ministrirati pri slovenski maši. Čeprav majhen, se je že parkrat izkazal pri slovenski prireditvi s pesmico ali deklamacijo. Da bi le vztrajal tudi v letih, ki so pred njim!

Gotovo je med našimi mladimi še dosti lepih zgledov. Urednik bo prav vesel, če ga kdo nanje opozori. Prav je, da jih predstavimo ostali slovenski mladini Avstralije v tem našem Kotičku.





RINGWOOD, Vic. — Včasih sem se oglašala v Kotičku, saj sem že tu rojena, zdaj pa sem Kotičku odrastla. Slomškova šola v Kew je za mano, zato pa sem se pridružila MLADINCEM, pa tudi tako v Kew s starši kaj rada zahajam. Da mi je Slomškova šola dala veselje do slovenskega jezika, ni treba posebej omenjati: to pismo je dokaz. Seveda je svoje pripomogla tudi teta Anica (naša dolgoletna in priljubljena učiteljica Anica Srnc — Op. ur.), ko je bila še med nami.

Omenila sem MLADINCE. Morda bo kdo drug kaj več napisal o našem izletu na sneg. Vseeno bi rada tudi jaz povedala, da je bil izlet na sneg za nas vse lepo srečanje. Mrzlo je bilo, pa vendar smo se zares prijetno imeli. Zame je bilo prvič, da sem videla, kako sneži. Dan je bil kar prekratek in vsi bi najrajši ostali tam.

Najlepša hvala p. Stanku in tudi Potočnikovi Sonji, da sta organizirala tako lep dan za nas. — **Zinka Simunkovič.**

MERRYLANDS, N.S.W. — Kakor urednik MISLI sem bil tudi jaz vesel pisma "Svobodnega Slovenca" v junjski številki našega mesečnika. Prepričan sem, da je še mnogo naših rojakov po Avstraliji, ki so istega mnenja. Res je: prosvetno-družabnih društev imamo Slovenci že v vsakem večjem mestu Avstralije — vsa so "nepolitična", pa prav zato kaj pripravnata tarča politike tukajšnjih konzulatov.

Pred politiko imamo Slovenci čuden strah, ki je neutemeljen in so nam ga s silo vbili v nas tisti, ki nočejo, da bi ljudje mislili s svojo glavo. Od doma smo v svobodni svet prinesli miselnost, da je politika le monopol komunistov in njim moramo prepustiti vso dejavnost na političnem polju. Zato mnogi besedo "politika" nočejo niti slišati, četudi ne razumejo njenega pomena. Celo avstralska politika jim je odveč, četudi so jo kot avstralski državljani dolžni poznati, izbrati svojo pot in voliti po demokratičnih načelih vodstvo naše nove domovine. Zadovoljimo se zgolj s politiziranjem ob čaši piva ali kofetka, pretiran strah pa nas sili k molku takrat, ko bi morali jasno povedati svoje mnenje. Zadnji čas je, da tudi v politiki najdemo tla pod nogami!

Dejstvo je, da komunizem napreduje samo tam, kjer so ljudje brezbržni ali pa se puste ustrahovati. Ustavi pa se tam, kjer ga močna volja in neustrašnost ljudi zavrne.

Dva sta močnejša kot je en sam, deset pa jih je močnejših kot samo dva. Zato vabim vse tiste rojake, ki se zanimajo za pošteno slovensko stvar in jim ni

vsceno, kdo nas vodi, kako in kam: stopite v stik s sydneyjsko Agencijo za Svobodno Slovenijo, ki deluje, čeprav skromno, že od leta 1969. Dobili boste naš skupni program, ki je zgrajen na demokratičnih načelih. Čim več nas bo, tem močnejši bomo!

Pišite na naslov: Agencija za Svobodno Slovenijo
(Agency for Free Slovenia)

P. O. Box 352.

Ashfield, N.S.W. 2131.

Iskrene pozdrave vsem Slovincem po širni Avstraliji!

Jože Košorok.

SCHOMBERG, ONTARIO, KANADA — V roke mi je prišlo slučajno nekaj starih števil avstralskih MISLI in bi rad postal naročnik ter jih redno prejemal. Deset let sem bil tudi sam "Avstralec", od 1950 do 1960 leta, ko sem se preselil v Italijo. Zdaj pa sem že tri leta v Kanadi blizu Toronta, a priznati moram, da se mi še vedno večkrat stoji po Avstraliji in tamkajšnjih slovenskih znanjih, s katerimi sem v teku let izgubil vse stike. Naj prav vse, ki se me spominjo, preko MISLI iskreno pozdravljam. Zlasti seveda tiste, ki so prišli v Avstralijo v naši skupini, februarja 1950 na ladji "Gen. Heinzelman". Pristali smo v Melbournu, nato so nas odpeljali v Bonegillo. Jaz sem potem od tam odšel proti Adelaidi. Zelo bom vesel, če bi se mi kdo starih znancev oglasil, in prav rad mu bom odgovoril. Tu je moj naslov.

R. R. I Schomberg,

LOG-ITO ONTARIO, CANADA

V upanju, da boste objavili te moje vrstice, naj končam s slovenskimi pozdravi! —

Anton Tušek, doma iz Maribora.

PANGUNA, NOVA GVINEJA — Hvala za pismo in naročeno knjigo, tudi zastale MISLI sem prejel, četudi s precejšnjo zamudo. Gotovo ste brali v dnevnih časopisih, da smo imeli tu nekakšno "revolucijo". Res je bilo precej vroče. Zdaj pa nobeden noče odkriti

SYDNEYČANI!

Potrebujejo godbo za razne slovesnosti: poroke, krste, godove, rojstne dneve, obletnice porok, itd.

Obrnite se na ansambel

"MAVRICA"

Za informacije telefonirajte Henriju, tel. 632 2662 ali pa Martinu, tel. 76 6790.

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebuje morda priznanega **TOLMAČA** za sodišče ali kako drugo **važno zadevo**?

Obrnite se z zaupanjem
na rojakinjo **JEAN SLUGA**!

**48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078**

**Telefon:
49-4748
41-6391**

pravega vzroka. Kot tu slišimo, je naše podjetje samo veliko krivo za nastali nered.

Problem je v tem, da dobijo domačini v primerjavi z nami belci nizke plače, četudi so njihove plače vseeno veliko višje od ostalih plač po Novi Gvineji. Cene živil tu pri nas pa so seveda avstralske. Ker tudi domačini hočejo kupiti vse, kar vidijo da kupujejo belci — potrošniška misel je tudi njih zajela —, se je celo ravnotežje med standardom belih in črnih porušilo. Kot očividec lahko trdim, da je bil problem v tem in je še, ne pa v kakem rasizmu. Skok iz primitivnosti v moderno potrošniško dobo je bil prehitel. Tega pa so krivi belci, ki so domačine kar čez noč hoteli naučiti piti pivo in voziti avto... Po mojem mnenju je treba za to več časa, hitrost je za splošno blagostanje in pravičen napredek Nove Gvineje ne zdrava in se posledice že vidijo.

Moja pogodba za delo tukaj se je iztekla. Kar rad odhajam. Vsi tam pri vas v Melbournu in vsi bralci pa prejmite moje iskrene pozdrave! — **Toni Uršič**.

KDO BI VEDEL POVEDATI...

...kje se nahaja **RIHARD KUMPUŠ**, rojen leta 1933 v Mariboru ali morda v Ormožu. V Avstralijo je dospel 1958, bil eno leto v Melbournu, nato je odšel v Sydney in se ni več oglašil. Po njem sprašujejo sestra Slavica, ki živi v Brunswicku, Victoria, ter dva brata v Kanadi. Sleherna vest o njem bo na uredništvu hvaležno sprejeta.

PETER REŠČIČ iz Sv. Petra pri Gorici je v Avstraliji že okrog 15 let. Sestra v domovini sprašuje zanj.

ker se že skoraj dve leti ni oglašil. Menda je delal v gozdu nekje v Viktoriji. Njegov zadnji naslov je bil Sandringham (Melbourne), Vic. — Uredništvo bo posredovalo dalje kakršno koli poročilo o njem.

Preko škofa Leniča smo prejeli v objavo sledečo prošnjo:

Iščem svojega brata **MIRKA LANGERHOLCA**, po poklicu brivca, rojenega 1. marca 1917 Planina pri Rakeku. Takoj po vojni se je izgubila za njim vsaka sled. Zdaj pa sem zvedela, da se baje nahaja v Avstraliji in ima n kje v Sydneyu brivnico s štirimi pomočniki. Če bi kdo vedel zanj ali pa ga spoznal



(prilagam bratovo sliko, ki je seveda žal zastarela), naj sporoči uredništvu ali pa naravnost na spodnji naslov. Če pa to sam bere, naj se takoj javi svoji sestri **MARI ŠETINA**. "Naš dom" Zbilje 20, 61215 MED-VODE, Slovenija.

JOŽE ŽELEZNIK, rojen leta 1943 v Ljubljani (Šiška), je bil svoj čas v Baragovem domu v Kew in smo mu rekli "Ljubljančan". Po poklicu pleskar. Pred več leti je odšel proti Sydneyu ali morda še kam delj. Po Jožetu sprašuje njegov prijatelj **Emil Kregar**, zdaj v Berri (Monash), S.A.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road,	781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	

REŠITEV JULIJSKIH UGANK:

BESEDNICA, pri kateri vzameš po dve zaporedni črki iz vsake besede, ti da rek: **ŠIBA NOVO MAŠO POJE!**

UGANKA: Kmetič si naprti na rame **KOŠ**, v sončnem dnevu pa te hladi vrtna **UTA**. Obe besedi združeni ti dasta besedo **KOSUTA**, ki je ime za koroško goro ali pa lepo gozdno žival.

Oba oreha so pravilno strli: Lidija Čušin, Rozi Lončar, Vinko Jager, Francka Anžin, Jože Grilj, Igor in Jožica Gerden, Ivanka Študent, Janez Turk. Samo prvi oreh je strla Ivanka Žabkar.

Izžreban je bil **Vinko Jager**.

* * *

"Kje pa si bil včeraj zvečer?"

"Veš, takoj po večerji sva se z ženo sprla, kam naj greva. Ona je hotela v kino, jaz pa v gledališče . . ."

"Ali je bil film lep?"

* * *

Fant je zabredel na poljski poti globoko v blato s svojim avtom. Kar hitro je bil pri njem kmet s traktorjem. Izvlekel ga je na suho.

"To vas stane deset dolarjev", mu je rekel, ko je končal delo.

Fant je bil presenečen: "Deset dolarjev? Za tak denar bi se vam splačalo delati dan in noč..."

"Ponoči ne morem". "Zakaj pa ne?"

"Kdaj pa naj močim pot, da je dovolj mehka, če ne ponoči?" se je kmetu zareklo.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165

N.S.W.

TELEFON: 72-1583

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom

za izdelavo kuhinjskih omar

in drugega pohištva

po zmerni ceni.

Telefon:

459 7275

FRANC ARNUŠ

76 Beverley Road,

HEIDELBERG, Vic.

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY
MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 PO URAH: 44-6733

IZDELUJEMO prvovrstne fotografije:
svatbene, družinske in razne.

PRESLIKAMO ali POVEČAMO črno bele
ter barvne fotografije.

POSOJAMO BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.

Pri nas dobite tudi poročne vence in cvetje
ter ostale svatbene potrebščine.

Odprto ob sobotah in nedeljah od 10—7,
druge dneve od 10—5.

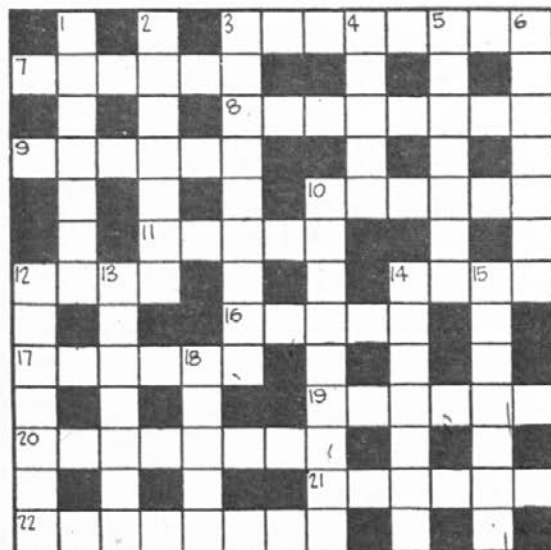


SPREJEMAMO TUDI BREZ PREDČASNEGA OBVESTILA!

PAUL NIKOLICH

KRIŽANKA

(Ivanka Zabkar)



Vodoravno: 3. rajnik, umrli; 7. svetnica — priprošnja za oči; 8. vrsta jedilnih buč; 9. plezalna priprava; 10. star vzgojni pripomoček; 11. drugo ime za Lojzko; 12. pokrivalo; 14. utaplja se; 16. vrsta plavanja; 17. potresa; 19. drobno deževati; 20. nasprotje od grenkosti; 21. vrsta povrtine; 22. znana južno-ameriška reka.

Navpično: 1. nemška detelja; 2. strelno orožje; 3. močnata jed; 4. vrsta gledališča; 5. košček obdelane zemlje; 6. ovrtnica; 10. tujka za opis, razlaga z drugimi besedami; 12. grudasta, nezrahljana; 13. zakon, pravila; 14. časopis gotove skupine; 15. predvojno ime za Ravne na Koroškem; 18. trpk.

Rešitev pošljite do 30. avgusta, ko bo žrebanje nagradjenca!

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

● "Kdaj boste prepustili svoj stolček mlajšemu?" — "Ko bo moj sin končal fakulteto".

● "Je to meso od domače živine?" — "Ne, gospa, samo živina je domača, njeno meso pa je mednarodno: saj je naša živinska krma iz ameriške soli, perujske ribje moke, kanadske pšenice in argentinske koruze!"

● "Ali boš kosil, ali večerjal?" — "Ne vem, odvisno je od tega, kdaj bo prišel natakak".

● Kakšne kvalitete moraš imeti, če hočeš postati član komisije za odkrivanje neupravičenih bogatašev?

Imeti moraš dober nos, da ga ne vtikaš tja, kjer bi lahko kaj smrdelo.

● Na vrh se najlažje vzpnemo od zgoraj.

● "Čemu me predčasno izpuščate, ko pa mi bodo v podjetju pripravili slovesen sprejem šele čez tri mesece!" (Tako se jezi zapornik-direktor, ko so mu zmanjšali kazen zaradi poneverbe).

● Beseda PRAKSA je nastala zaradi praskanja iz dolgega časa.

ROJAKI V SYDNEYU!

Kadar potrebujete kakovostni pouk za vožnjo osebnega avtomobila ali tovornjaka, se z zaupanjem obrnite na našo

YADRAN AVTO-ŠOLO

Lastnik Franc Čuček Vam je vedno na razpolago. Pokličite ga telefonsko na številki **624-5538**.

20 PREMIER ST., TOONGABBIE, N.S.W.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S.A., 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA



SLOVENIJA TRAVEL CENTRE



Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Cez dan (poleg I. Gregoricha):

Paul Nikolich, Nada Nakova,
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

Ivan Gregorich,
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755



VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

*Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene
za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še
posebne popuste.*

- Mi urejamo tudi dnevna potovanja v Slovenijo ali katere koli dele sveta!

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK



72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 1. URE.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163 — Po urah: 44-6733, 842-1755

V uradu: P. Nikolich, Nada Nakova, M. Nikolich in I. Gregorich

TURISTIČNA AGENCIJA



PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.
33-4385

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806
33-5995



- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte



*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

BLACKTOWN

6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.

PODRUŽNICE:

**SYDNEY
PENRITH**

269 Elizabeth St., Tel. 61-3153, 26-1621, A.H. 32-4806
446 High St., Tel. (047) 31-3588, A.H. 32-4806